

Overophedet og undertilberedt: Europæernes erfaringer med at leve med klimaændringer

EEA's rapport

Det Europæiske Miljøagentur

Kongens Nytorv 6
1050 København K
Danmark
Tlf.: +45 33 36 71 00
Web: eea.europa.eu
Forespørgsler: eea.europa.eu/forespørgsler

Eurofound
Eurofound
Wyattville Road, Loughlinstown, Co. Dublin
D18 KP65
Irland
Tlf.: +353 1 2043100
Web: www.eurofound.europa.eu
Forespørgsler: i_ nformation@eurofound.europa.eu

Juridisk meddelelse

Indholdet af denne publikation afspejler ikke nødvendigvis Europa-Kommissionens eller andre EU-institutioners officielle holdninger. Hverken Det Europæiske Miljøagentur eller nogen person eller virksomhed, der handler på agenturets vegne, er ansvarlig for den brug, der måtte blive gjort af oplysningerne i denne rapport.

Meddelelse om brexit

EØS-produkter, -websteder og -tjenester kan henvise til forskning, der er udført forud for Det Forenede Kongeriges udtræden af EU. Forskning og data vedrørende Det Forenede Kongerige vil generelt blive forklaret ved hjælp af terminologi såsom: 'EU-27 og Det Forenede Kongerige' eller 'EØS-32 og Det Forenede Kongerige'. Undtagelser fra denne tilgang vil blive præciseret i forbindelse med deres anvendelse.

Offentliggørelsespolitik

For at beskytte miljøet støtter Det Europæiske Miljøagentur kun digitale publikationer. Vi trykker ikke vores publikationer.

Meddelelse om ophavsret

© Det Europæiske Miljøagentur, 2026; © Eurofound, 2026

Denne publikation er udgivet under en Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) licens (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0>). Det betyder, at det uden forudgående tilladelse kan videreanvendes gratis til kommercielle eller ikke-kommercielle formål, forudsat at EØS anerkendes som materialets oprindelige kilde, og at indholdets oprindelige betydning eller budskab ikke forvrænges. Ved enhver anvendelse eller gengivelse af elementer, der ikke ejes af Det Europæiske Miljøagentur, kan det være nødvendigt at indhente tilladelse direkte fra de respektive rettighedshavere.

Yderligere oplysninger om Den Europæiske Union findes på https://european-union.europa.eu/index_da.

Luxembourg: Den Europæiske Unions Publikationskontor, 2026

ISBN 978-92-9480-755-7

ISSN 1977-8449

doi: 10.2800/6087030

Udformning af dæksel: EØS

Forsidebillede: © Tilpasset af Adobe Stock

Udformning: Eworx/EØS

Indhold

Anerkendelser.....	4
Nøglebudskaber.....	5
Resumé.....	6
1 Indledning.....	8
2 Klimarelaterede virkninger, som respondenterne opfatter.....	10
3 Bekymring over fremtidige klimapåvirkninger.....	13
4 Foranstaltninger til modstandsdygtighed over for klimaændringer rapporteret af respondenterne.....	14
4.1 Husholdningernes modstandsdygtighed.....	16
4.2 Modstandsdygtighedsforanstaltninger, der opfattes på respondenternes områder.....	19
4.3 Forskelle mellem respondenter i byer og landdistrikter.....	21
5 Forskelle mellem respondentgrupper.....	24
5.1 Husholdningernes finansielle midler.....	24
5.2 Alder.....	27
5.3 Køn.....	30
5.4 Ejendomsret.....	31
5.5 Selvrapporteret sundhedsstatus.....	33
6 Konklusioner og handlingsmuligheder.....	38
6.1 Behov for bred implementering af tilpasningsløsninger.....	38
6.2 Håndtering af varme som den mest udbredte risiko for sundhed og velvære.....	38
6.3 Tilskyndelse til modstandsdygtighed på husstandsniveau.....	39
6.4 Beskyttelse af sårbare grupper.....	39
Forkortelser.....	41
Henvisninger.....	42
Bilag 1 Spørgsmål om leve- og arbejdsvilkår i EU's e-undersøgelse 2025 analyseret i rapporten.....	46

Dokument udarbejdet af Pierre Dieumegard for [Eŭropo-Demokratio-Esperanto](#)

Formålet med dette "foreløbige" dokument er at gøre det muligt for flere mennesker i Den Europæiske Union at få kendskab til dokumenter, der er udarbejdet af Den Europæiske Union (og finansieret af deres skatter).

Hvis der ikke er nogen oversættelser, udelukkes borgerne fra debatten.

Dette dokument [fandtes kun på engelsk](#), i en pdf-fil. Fra den første fil oprettede vi en odt-fil, udarbejdet af Libre Office-software, til maskinoversættelse til andre sprog. Resultaterne foreligger nu på [alle officielle sprog](#).

Det er ønskeligt, at EU-administrationen overtager oversættelsen af vigtige dokumenter. "Vigtige dokumenter" er ikke kun love og bestemmelser, men også de vigtige oplysninger, der er nødvendige for at træffe informerede beslutninger i fællesskab.

For at diskutere vores fælles fremtid sammen og muliggøre pålidelige oversættelser ville det internationale sprog esperanto være meget nyttigt på grund af dets enkelhed, regelmæssighed og nøjagtighed.

Kontakt os:

[Kontakto \(europokune.eu\)](mailto:kontakto@europokune.eu)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

Anerkendelser

Det Europæiske Miljøagentur (EEA) og Det Europæiske Institut til Forbedring af Leve- og Arbejdsvilkårene (Eurofound) vil gerne takke EEA's partnere fra Det Europæiske Miljøoplysnings- og Miljøovervågningsnet (EEA-medlemslandene), Europa-Kommissionens Generaldirektorat for Myndigheden for Kriseberedskab og -indsats på Sundhedsområdet, Verdenssundhedsorganisationens Regionale Kontor for Europa, Den Internationale Organisation for Migration og den europæiske klima- og sundhedsklynge for deres værdifulde bidrag og input.

Nøglebudskaber

- Denne rapport er baseret på en onlineundersøgelse af over 27.000 respondenter i 27 europæiske lande og præsenterer respondenternes erfaringer med klimapåvirkninger, deres bekymringer over fremtidige virkninger og de modstandsdygtighedsforanstaltninger, de har truffet hjemme og observeret i deres kvarterer.
- Mere end 80 % af respondenterne i undersøgelsen rapporterede, at de havde været berørt af mindst ét klimarelateret problem (varme, oversvømmelser, naturbrande, vandknaphed, vind, myg/flåtbid) inden for de seneste 5 år. Varme var det hyppigst rapporterede problem: Næsten halvdelen af respondenterne følte sig for varme i deres hjem, arbejde eller uddannelsessted, mens over 60 % af respondenterne rapporterede, at de følte sig for varme udenfor i deres nabolag.
- Over 52 % af respondenterne var meget eller helt bekymrede over ekstremt høje temperaturer i fremtiden, og 48 % følte sig meget eller helt bekymrede over naturbrande. Kvinder, de yngste respondenter (16-29 år) og respondenter fra Syd- og Centraløsteuropa er de grupper, der er mest bekymrede over fremtidige klimapåvirkninger.
- En ud af fem respondenter havde ingen af de husholdningsforanstaltninger, der var anført i undersøgelsen, og som var udformet til at beskytte mod ekstreme vejrforhold (f.eks. skygge, aircondition eller ventilation, oversvømmelsessikring, opsamling af regnvand, forsikring mod ekstreme vejrforhold, backupstrømsystem og nødudstyr).
- Der er store regionale forskelle i de klimapåvirkninger, som respondenterne mærker, og de rapporterede modstandsdygtighedsforanstaltninger. De fleste respondenter i Syd- og Centraløsteuropa oplevede klimapåvirkninger. Regionalt var gruppen med den laveste procentdel af respondenter, der rapporterede om både klimapåvirkninger og tilstedeværelsen af de myndighedsstyrede foranstaltninger, der er anført i undersøgelsen, fra Nordeuropa.
- Over 38 % af alle respondenter anførte, at de ikke havde råd til at holde deres hjem tilstrækkeligt køligt om sommeren. Procentdelen stiger til 66 % blandt respondenter, der har haft økonomiske vanskeligheder.
- En højere procentdel af mindre velhavende respondenter, lejere eller personer med dårligt helbred rapporterede, at de oplevede klimapåvirkninger sammenlignet med alle andre respondenter. Samtidig rapporterede færre respondenter fra disse grupper, at de havde vedtaget foranstaltninger til modstandsdygtighed over for klimæændringer på husstandsniveau eller gennemført myndighedsstyrede foranstaltninger i deres nabolag.
- Sikring af det europæiske samfunds velfærd og velstand under et klima i hastig forandring kræver en bred gennemførelse af foranstaltninger, der forebygger og forbereder sig på klimapåvirkninger, prisoverkommeligheden af foranstaltninger til modstandsdygtighed på husstandsniveau og en retfærdig fordeling af myndighedsstyrede tilpasningsforanstaltninger.

Resumé

Løbende klimaændringer som en trussel mod velstand og velfærd i Europa

Klimaændringerne udgør en stigende trussel mod det europæiske samfunds sundhed, trivsel og velstand. Klimarelaterede ekstreme hændelser — såsom hedeølger, naturbrande, oversvømmelser eller tørke — bliver hyppigere og mere intense, efterhånden som den globale opvarmning skrider frem.

Europæiske og nationale politikrammer understreger det presserende behov for tilpasning til klimaændringer og effektiv styring af klimarelaterede risici for befolkningen og økonomien. Der har imidlertid ikke været megen vurdering af, i hvilket omfang der er gennemført foranstaltninger til forbedring af EU's modstandsdygtighed over for klimaændringer, navnlig i forhold til de enkelte husholdninger.

Denne rapport er udarbejdet i fællesskab af Det Europæiske Miljøagentur (EEA) og Det Europæiske Institut til Forbedring af Leve- og Arbejdsvilkårene (Eurofound) og er baseret på resultaterne af en onlineundersøgelse. Den undersøger erfaringerne med klimarelaterede virkninger, modstandsdygtighedsforanstaltninger truffet i hjemlandet, opfattelsen af gennemførte lokale foranstaltninger og bekymringer over fremtidige virkninger blandt et udsnit af europæerne.

Udbredte erfaringer med klimarelaterede virkninger og store bekymringer for fremtiden

Fire ud af fem respondenter i undersøgelsen rapporterede, at de havde oplevet mindst et af følgende klimarelaterede problemer i de seneste fem år (2020-2025): ubehagelig varme, oversvømmelser, naturbrande, vandknaphed, vindskader eller hyppigere insektbid. Mange respondenter gav også udtryk for bekymring over fremtidige klimapåvirkninger, idet varme- og skovbrande giver anledning til stor bekymring for omkring halvdelen af dem. Det forhold, at en høj procentdel af respondenterne rapporterede, at de tidligere havde oplevet virkninger og bekymringer i fremtiden, tyder på, at der er behov for at gøre mere for at tilpasse sig klimaændringerne.

Tegn på underforberedelse på husstands niveau i Europa

Undersøgelsen undersøgte foranstaltninger til modstandsdygtighed over for klimaændringer i respondenternes hjem. Ingen af de foranstaltninger til beskyttelse mod klimapåvirkninger, der er anført i undersøgelsen, blev rapporteret at være blevet indført af mere end halvdelen af respondenterne. Lidt over 22 % af respondenterne havde ingen af de anførte foranstaltninger hjemme. Foranstaltninger mod varme — det hyppigst rapporterede problem — omfatter skygge (rapporteret af 49 % af respondenterne), isolering af tag/væg (48 %) og aircondition eller ventilation (32 %).

Mere end 40 % af respondenterne rapporterede, at de havde en boligforsikring, der dækkede ekstreme vejrforhold. En meget lavere procentdel af respondenterne har udarbejdet et nødsæt (14 %) eller sikret adgang til en backupstrømkilde (8 %). For at det europæiske samfund kan tilpasse sig i tilstrækkelig grad, er husholdningerne nødt til at blive mere modstandsdygtige gennem større bevidsthed om, adgang til og øget prisoverkommelighed for hjemmeforanstaltninger.

Lokale tilpasningsforanstaltningers ikke-infrastrukturelle karakter

De hyppigst indberettede lokale foranstaltninger, som respondenterne identificerede, var advarsler eller advarsler om ekstremt vejr (oplevet af 57 %), oplysningskampagner om risici og foranstaltninger i tilfælde af ekstremt vejr (43 %) og begrænsninger af vandforbruget i tørre perioder (42 %). Samlet set rapporterede 36 % af respondenterne, at de havde bemærket træplantning eller forbedringer i adgangen til grønne områder i deres område.

Lokale foranstaltninger til forebyggelse af oversvømmelser og tilrådighedsstillelse af kølecentre blev ikke rapporteret som almindeligt forekommende. Dette øjebliksbillede af myndighedsstyrede tilpasningsforanstaltninger, der er baseret på respondenternes opfattelse, tyder på, at der er behov for mere infrastrukturelle klimatilpasningsforanstaltninger, der skal ledsage adfærdsoverrettede foranstaltninger.

Ulige virkninger og ulige modstandsdygtighed

Nogle af de klimapåvirkninger, som respondenterne rapporterede, påvirkede visse grupper uforholdsmæssigt. F.eks. havde fire gange så mange respondenter fra husholdninger med de laveste finansielle midler oplevet problemer med adgang til sikkert og rent vand (15 % sammenlignet med 4 %). På samme måde var dobbelt så mange blevet ramt af naturbrande og røg i forbindelse hermed sammenlignet med respondenter fra husholdninger med de største finansielle midler (11 % sammenlignet med 5 %). To tredjedele af dem med problemer med at få enderne til at mødes var ude af stand til at holde deres hjem tilstrækkeligt køligt om sommeren sammenlignet med lidt over 9% af dem, der fik enderne til at mødes enten meget let eller nemt.

De yngste respondenter og kvinder viste sig at være de grupper, der var mest bekymrede over fremtidige klimapåvirkninger. I mellemtiden var lejere sammenlignet med boligejere mindre tilbøjelige til at have modstandsdygtighedsforanstaltninger på plads derhjemme. Endelig rapporterede respondenter med selv vurderet dårlig sundhed på tværs af alle virkninger, at de var mere påvirket af klimapåvirkninger, samtidig med at de også var mindre tilbøjelige til at have indført modstandsdygtighedsforanstaltninger hjemme end respondenter med selv vurderet godt helbred.

For at sikre social retfærdighed med hensyn til modstandsdygtighed over for klimæændringer er det vigtigt at udforme tilpasningsstrategier, der beskytter alle mennesker, navnlig de mest sårbare grupper.

Om undersøgelsen

Rapporten bygger på data indsamlet gennem den årlige Eurofound [Living and Working in the EU-e-undersøgelse](#). I 2025 omfattede undersøgelsen en række spørgsmål om klimapåvirkninger, der kunne mærkes tidligere, bekymringer om fremtiden og modstandsdygtighedsforanstaltninger. Analysen af svarene på disse spørgsmål i denne rapport er en del af [Det Europæiske Klima- og Sundhedsobservatoriums](#) aktiviteter til støtte for europæiske klimatilpasningspolitikker med fokus på sundhed og trivsel.

Onlineundersøgelsen blev besvaret af 27.000 personer fra 27 europæiske lande. Stikprøven er imidlertid ikke fuldt ud repræsentativ for den europæiske befolkning (jf. tekstboks 1.1). For at løse dette problem blev der indført vægte efter stratificering for at afspejle fordelingen af nøgledemografi — såsom køn, alder, uddannelse og urbaniseringsgrad — i den almindelige befolkning. Resultaterne kan dog ikke generaliseres til den samlede europæiske befolkning, og resultaterne vedrører kun respondenterne.

Ikke desto mindre giver resultaterne værdifuld indsigt i respondenternes erfaringer og perspektiver og kan danne grundlag for forståelsen af klimarelaterede bekymringer og tilpasningsadfærd.

1 Indledning

Ifølge den europæiske klimarisikovurdering (EUCRA) er der allerede flere kritiske klimarisici for menneskers sundhed, bebyggede miljø, infrastruktur og økosystemer i Europa. Hvis der ikke træffes afgørende foranstaltninger nu, kan de fleste af de identificerede klimarisici nå kritiske eller katastrofale niveauer inden udgangen af dette århundrede (EØS, 2024a). Håndtering af nuværende og fremtidige klimarisici anerkendes i EU's politik som afgørende for at opretholde Europas velstand og borgernes livskvalitet (Kommissionen, 2021; Kommissionen, 2024).

Europas borgeres syn på klimaændringer vurderes regelmæssigt gennem undersøgelser såsom den toårige Eurobarometerundersøgelse om klimaændringer (f.eks. Kommissionen, 2025a) og Den Europæiske Investeringsbanks (EIB's) årlige klimaundersøgelse (f.eks. EIB, 2024). Denne fælles EEA/Eurofound-rapport giver denne viden en ekstra vinkel ved at præsentere resultaterne af en onlineundersøgelse med over 27 000 deltagere i 27 EU-medlemsstater (jf. tekstboks 1.1).

Mere specifikt giver denne rapport indsigt i de typer klimarelaterede virkninger, som respondenterne har oplevet personligt eller oplevet, hvor de bor. Den præsenterer også deres klimarelaterede bekymringer for fremtiden. Vigtigst af alt giver rapporten det første EU-dækkende overblik over den opfattede gennemførelse af foranstaltninger til modstandsdygtighed over for klimaændringer — både dem, der er indberettet af respondenterne på husstandsniveau, og deres observationer af foranstaltninger, der er gennemført af myndighederne. Da den imidlertid er baseret på selvrapporterede data og respondenternes indtryk, bør den behandles som en lakmustest snarere end en systematisk oversigt over tilpasningsindsatsen.

Det forventes, at dette øjebliksbillede af opfattelsen af EU's kollektive modstandsdygtighed over for klimaændringer vil bidrage til at målrette indsatsen under den seneste og igangværende politiske udvikling såsom EU-strategien for beredskab (Kommissionen, 2025b) og den kommende europæiske integrerede ramme for modstandsdygtighed over for klimaændringer og risikostyring. Opdeling af resultaterne efter geografisk område og socioøkonomisk gruppe giver mulighed for at forstå, hvilke steder og personer der er i størst risiko og kræver den mest presserende indsats.

Tekstboks 1.1

Om undersøgelsen

Siden 2020 har Eurofound gennemført en årlig størstilet e-undersøgelse om leve- og arbejdsvilkår i EU. Den blev oprindeligt udformet med henblik på at vurdere covid-19-pandemiens indvirkning på menneskers leve- og arbejdsvilkår i hele Den Europæiske Union (EU). Fra 2022 og fremefter blev det tematiske anvendelsesområde for e-undersøgelsen udvidet for at måle de langsigtede konsekvenser af pandemien, krigen i Ukraine og de stigende leveomkostninger.

2025-udgaven af undersøgelsen fokuserede på klima og miljø. Den omfattede spørgsmål om folks erfaringer med klimapåvirkninger, bekymringer om fremtidige risici og modstandsdygtighedsforanstaltninger, som respondenterne har truffet eller observeret i deres område.

E-undersøgelsen anvender en ikkesandsynlighedsbaseret stikprøvemethode, der primært er baseret på onlinerekruttering gennem målrettede reklamer på sociale medier suppleret med sneboldsprøvetagning. Den resulterende stikprøve er ikke repræsentativ for den generelle population. Desuden opfordres respondenter fra tidligere undersøgelsesrunder til at deltage i efterfølgende runder. Panelet ajourføres derfor regelmæssigt, men er ikke repræsentativt.

For at gøre undersøgelsen mere repræsentativ blev der anvendt vægtning efter stratificering for at tilpasse stikprøven til den demografiske sammensætning af befolkningen i EU-27 og i hver enkelt medlemsstat. I 2025 var vægtningsfaktorerne baseret på køn, alder, uddannelsesniveau og region.

Mellem den 1. april og den 4. juni 2025 indsamlede e-undersøgelsen svar fra ca. 27 000 deltagere i 27 EU-medlemsstater. Af disse var 16.500 tilbagevendende panelrespondenter, og 10.500 var blevet rekrutteret via sociale medier (herunder annoncer på Instagram og Facebook samt organiske indlæg). Der var et minimumsmål på 500 respondenter pr. land, hvilket blev nået af de fleste medlemsstater med undtagelse af Cypern, Luxembourg og Malta. Fjorten lande havde stikprøvestørrelser på over 1 000 respondenter.

Undersøgelsen indsamlede oplysninger om respondenternes karakteristika (alder, køn, anciennitet, hvor let det er at få pengene til at mødes, selvvurderet sundhed, husstandstype samt geografisk placering og urbaniseringsgrad). Disse oplysninger gjorde det muligt at sammenligne svarene mellem forskellige grupper. Rapporten indeholder beskrivende statistikker. Der blev dog også udført regressionsanalyser for at teste, om forskellene var statistisk signifikante og gyldige efter at have kontrolleret for andre respondentkarakteristika. Kun resultater, der er valideret på denne måde, rapporteres i denne publikation.

Den ikke-sandsynlighedsbaserede stikprøvemethode betyder, at de beskrivende statistikker ikke bør betragtes som præcise punktestimater for hele EU's befolkning på trods af den demografiske vægtning. De identificerede relationer, mekanismer og tendenser er imidlertid statistisk gyldige og kan overføres.

Mere information om undersøgelsen kan findes [her](#).

2 Klimarelaterede virkninger, som respondenterne opfatter

I undersøgelsen blev respondenterne spurgt om, hvilke udvalgte klimapåvirkninger ⁽¹⁾, de havde oplevet i løbet af de seneste 5 år (se bilag 1). Svarene afspejler deltagernes opfattelser og kan omfatte virkninger af flere årsager, som ikke udelukkende kan tilskrives klimaændringer. Med dette forbehold in mente rapporterede 80,5 % af respondenterne, at de havde oplevet mindst én indvirkning fra dem, der er anført i undersøgelsen, som vist i figur 2.1. Geografisk set var respondenterne fra Syd- og Centraløsteuropa de grupper med den højeste procentdel af mennesker, der rapporterede at have oplevet mindst én klimapåvirkning, på henholdsvis 86,1 % og 85,3 %.

Disse resultater er i overensstemmelse med resultaterne af den seneste EIB-undersøgelse, hvor 80 % af EU's respondenter anførte, at de havde oplevet mindst én ekstrem vejrbegebenhed i de seneste fem år (EIB, 2024). Den høje procentdel af respondenter fra Sydeuropa, der er berørt af forskellige klimapåvirkninger, afspejler også resultaterne af den særlige Eurobarometerundersøgelse om klimaændringer fra 2025 (Kommissionen, 2025a). Det støtter også den vægt, som EUCRA (EEA, 2024a) lægger på det presserende behov for at imødegå klimarisici i denne region.

Varme var den vigtigste klimarelaterede indvirkning, som respondenterne i undersøgelsen stødte på. I de seneste 5 år har 49,7 % af respondenterne i undersøgelsen følt sig for varme i deres hjem, 46,8 % på deres arbejdsplads eller uddannelsessted og 60,7 %, når de er udenfor i deres nabolag. Dette viser, at en vigtig måde at mindske varmens indvirkning på menneskers sundhed, trivsel og produktivitet er at sikre, at EU's bygninger og det bredere leve- og arbejdsmiljø er varmebestandige (Martinez et al., 2025; EEA, 2022a).

Samlet set rapporterede 34% af respondenterne en opfattet stigning i myg eller flåtbid i løbet af de sidste 5 år. Mængden af vektorer, bidesæsonens længde og sandsynligheden for overførsel af sygdomme påvirkes af det ændrede klima (EØS, 2022a). Andelen af dem, der oplevede flere bid, var højest i Syd- og Centraløsteuropa (figur 2.1), herunder Cypern (60,9 %), Grækenland (59,0 %) og Kroatien (57,7 %).

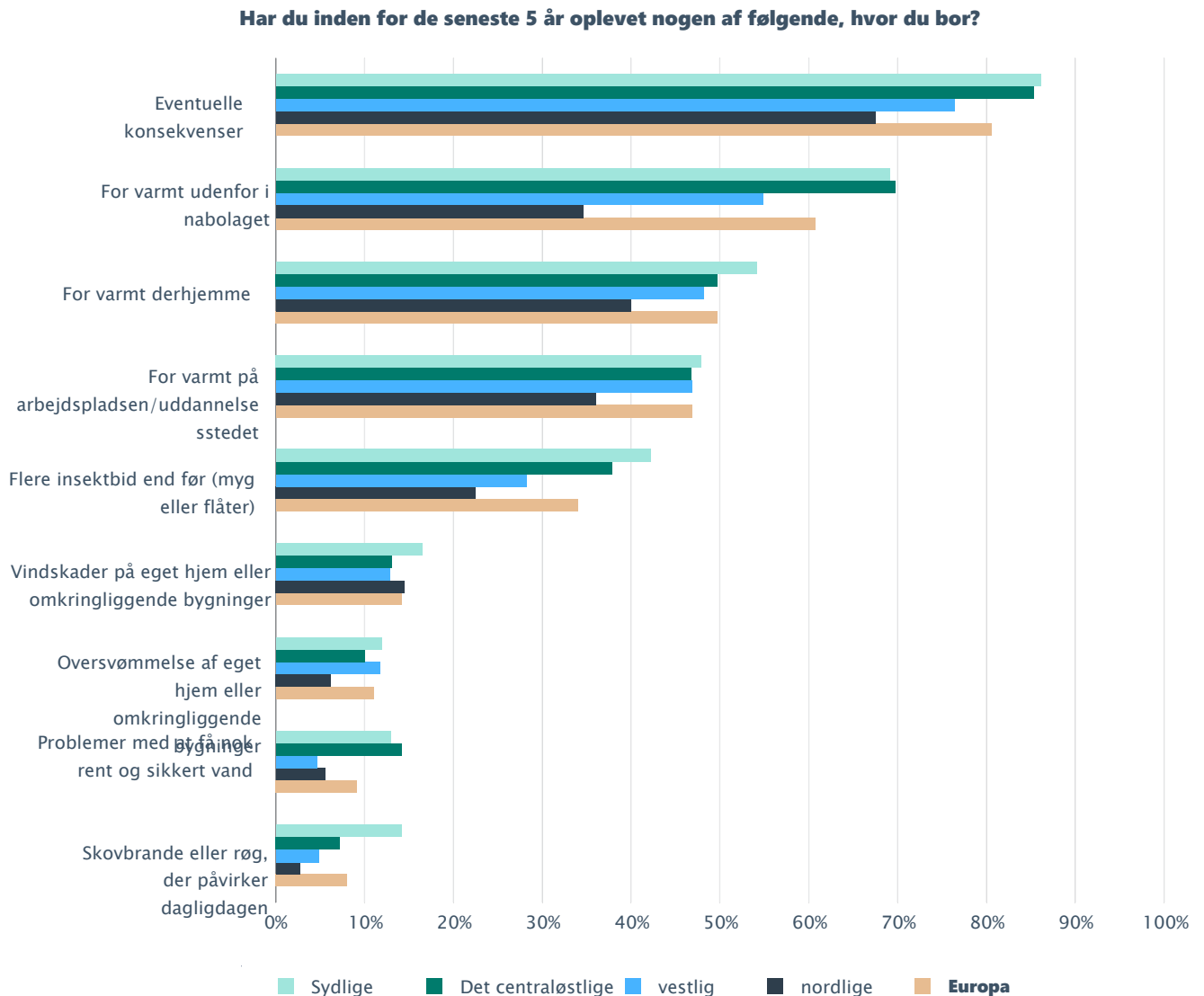
Dette er bekymrende ud fra et folkesundhedsmæssigt perspektiv, da disse lande har en bekræftet forekomst af Aedes invasive myg (ECDC, 2025), der kan bære dengue, Zika og chikungunya. De har også de indfødte Culex pipiens myg (ECDC, 2023), som er i stand til at sprede West Nile fever.

Vindskader på boliger eller bygninger i nærheden var blevet oplevet af 14,1% af respondenterne i løbet af de sidste 5 år. Derudover havde ca. en tiendedel af respondenterne oplevet alle andre klimapåvirkninger (jf. figur 2.1).

Der var betydelige forskelle mellem landene med hensyn til procentdelen af respondenter, der havde oplevet virkningerne. F.eks. var erfaringerne med vindskader på respondenternes boliger eller bygninger i nærheden mest udbredte i Irland (43,3 % af respondenterne), men også i Kroatien (29,4 %) og Ungarn (26,6 %).

1 Listen over klimapåvirkninger i undersøgelsen er ikke udtømmende. Den blev udarbejdet af Eurofound og EEA i samarbejde med Det Europæiske Klima- og Sundhedsobservatoriums partnerorganisationer. Listen var styret af de anerkendte risici for den europæiske befolknings velstand og trivsel, der er forbundet med klimaændringer (EEA, 2024a, EEA, 2025c). Ved den endelige udvælgelse af de punkter, der skulle medtages, blev der taget hensyn til undersøgelsens længde.

Figur 2.1 Procentdel af respondenter, der oplevede klimapåvirkninger i deres område, efter europæisk region

Bemærkning: De geografiske grupperinger, der anvendes i dette og følgende diagrammer, er som følger: Central- og Østeuropa (Bulgarien, Tjekkiet, Ungarn, Polen, Rumænien og Slovakiet) Nordeuropa (Danmark, Estland, Finland, Irland, Letland, Litauen og Sverige) Sydeuropa (Cypern, Kroatien, Grækenland, Italien, Malta, Montenegro, Portugal, Slovenien og Spanien) Vesteuropa (Østrig, Belgien, Frankrig, Tyskland, Liechtenstein, Luxembourg, Nederlandene og Schweiz).

Undersøgelsens resultater for de enkelte lande kan findes i den [interaktive seer](#).

Kilde: EEA baseret på Eurofound, 2025.

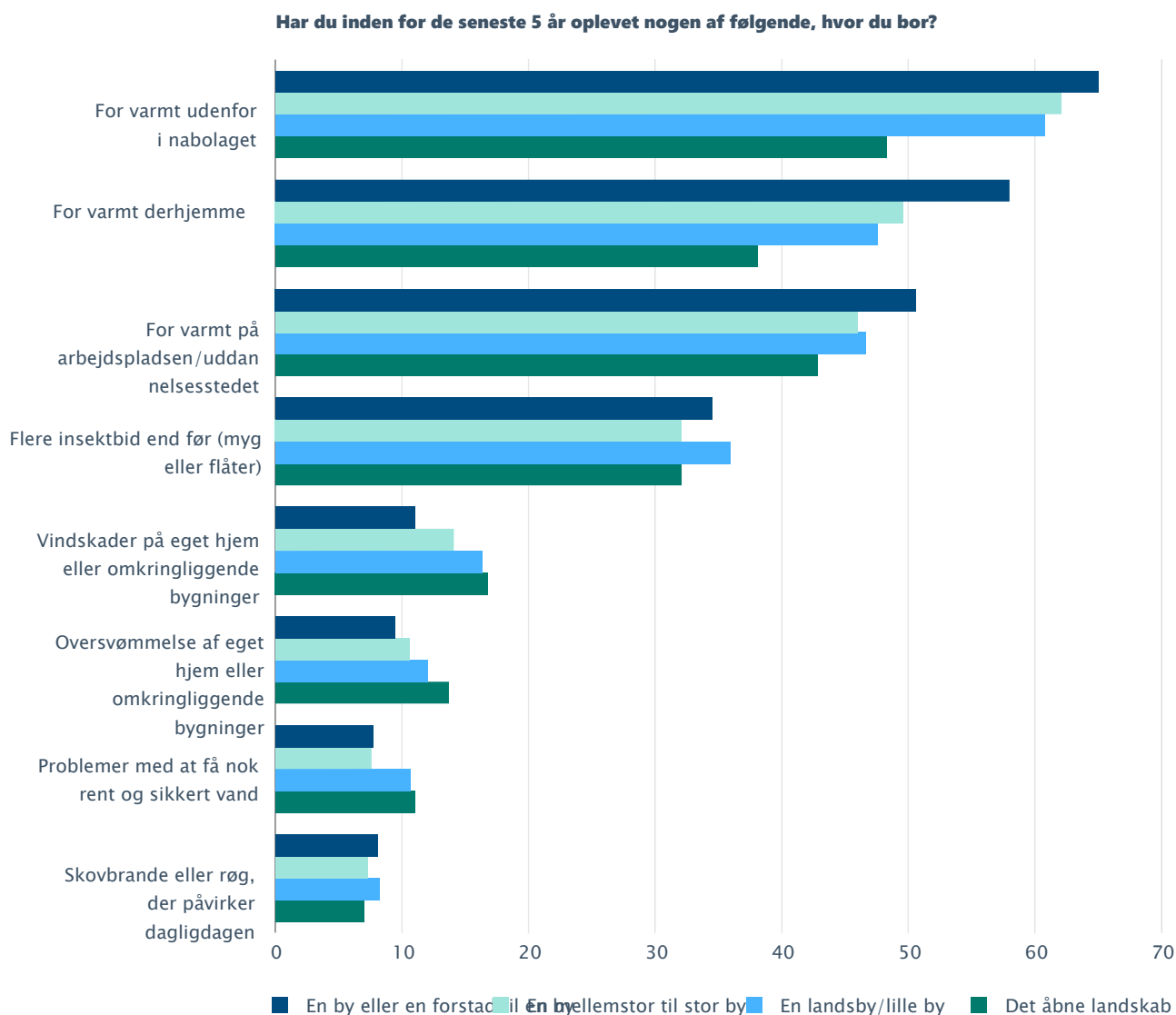
De fleste respondenter fra Grækenland (41,1 %), Portugal (35,2 %) og Cypern (20,3 %) havde oplevet naturbrande og røg fra dem, sammenlignet med et gennemsnit på 8 % i Europa som helhed. Procentdelen af respondenter, der havde oplevet oversvømmelser i de sidste 5 år, afspejlede mønstret for omfattende oversvømmelser i denne periode. F.eks. rapporterede en meget højere procentdel af respondenterne i Østrig (25,9 %) og Slovenien (19,1 %), at de havde oplevet oversvømmelser end det samlede europæiske gennemsnit på 11 %.

2 Klimarelaterede virkninger, som respondenterne opfatter

Klimarelaterede virkninger kunne mærkes forskelligt, afhængigt af om respondenterne boede i byområder eller landdistrikter. Andelen af respondenter, der oplevede varme, både indendørs og udendørs, steg med den stigende grad af urbanisering (figur 2.2).

I modsætning hertil havde mere urbaniserede miljøer lavere procentdele af respondenterne, der rapporterede, at de var blevet påvirket af vind, oversvømmelser eller problemer med adgang til vand. Dette kan afspejle det højere niveau af beskyttelse mod oversvømmelser i byer sammenlignet med mindre tætbefolkede områder, eller det kan være tegn på god adgang til infrastruktur, såsom offentlig vandforsyning, i byer.

Figur 2.2 Procentdel af respondenter, der oplevede klimapåvirkninger i deres område, efter selvrapporteret urbaniseringsniveau.

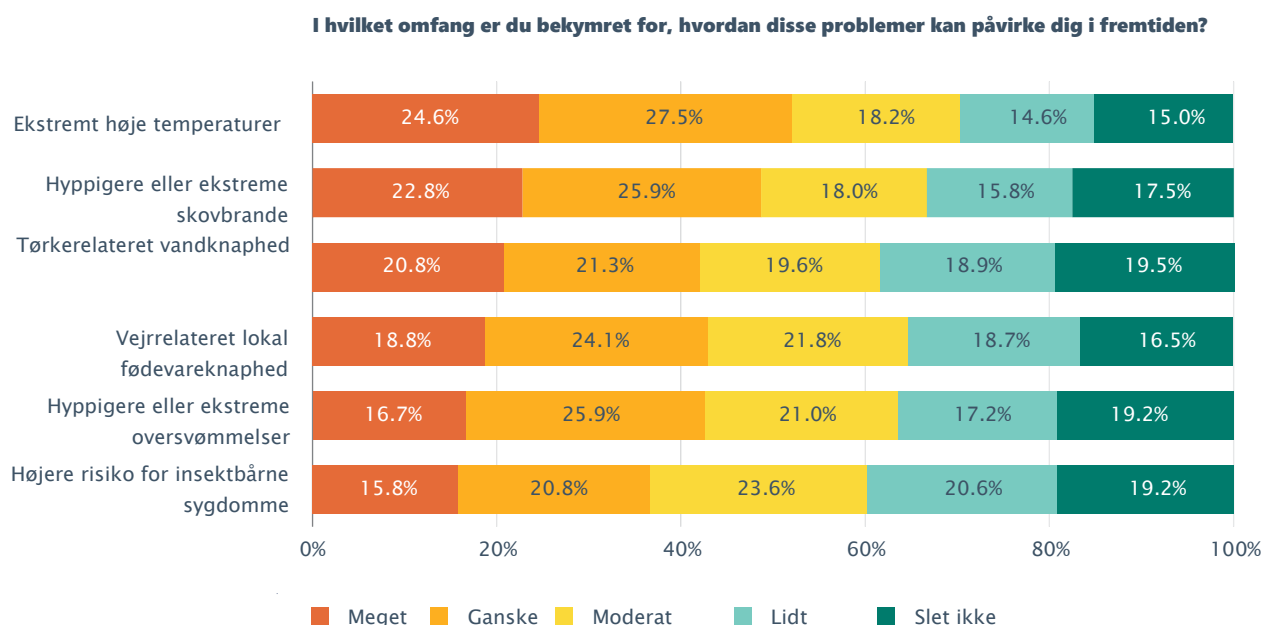
Kilde: EEA baseret på Eurofound, 2025.

3 Bekymring over fremtidige klimapåvirkninger

Mere end halvdelen af respondenterne (52,1 %) var meget bekymrede eller ganske bekymrede over ekstremt høje temperaturer, der forstyrrer hverdagen og trivslen i fremtiden. Det næstmest bekymrende spørgsmål for respondenterne var hyppigere eller mere ekstreme skovbrande. 48,7 % sagde, at de var meget eller helt bekymrede. Dette bekræfter EUCRA, der identificerede varme og naturbrande som nogle af de alvorligste risici for menneskers sundhed og krævede den mest presserende indsats (EEA, 2024a).

Et tilsvarende antal respondenter (mellem 42 % og 43 %) var meget eller helt bekymrede over reduceret adgang til lokale/sæsonbestemte fødevarer eller rent vand og hyppigere eller mere ekstreme oversvømmelser. Den større sandsynlighed for at få sygdomme fra myg eller flåtbid var det mindst bekymrende problem for respondenterne (figur 3.1).

Fig. 3.1 Procentdel af respondenter, der er bekymrede over fremtidige klimapåvirkninger

Bemærk: Undersøgelsesresultaterne for de enkelte lande kan findes i den [interaktive seer](#).

Kilde: EEA baseret på Eurofound, 2025.

Der er en klar geografisk opdeling i graden af bekymring for alle farer. Dobbelt så mange respondenter i Sydeuropa sammenlignet med Nordeuropa var meget eller helt bekymrede over fremtidige høje temperaturer (61 % sammenlignet med 29,9 %), mere ekstreme eller hyppigere oversvømmelser (50,2 % versus 25,3 %) og mere ekstreme eller hyppigere skovbrande (58,8 % versus 29,9 %).

En højere procentdel af respondenterne fra Central- og Østeuropa var meget eller helt bekymrede over udsigten til at pådrage sig sygdomme fra flåter eller myg sammenlignet med dem fra Nordeuropa (45,1 % mod 29,1 %), adgang til vand til daglig brug (54,3 % mod 23,2 %) og adgang til fødevarer (53,1 % mod 29,9 %).

Se den [interaktive seer](#) for en detaljeret oversigt over svarene for de enkelte lande.

4 Foranstaltninger til modstandsdygtighed over for klimaændringer rapporteret af respondenterne

Selv om EU og de enkelte medlemsstater har en solid politisk ramme til støtte for tilpasning til klimaændringer, er der kun begrænsede oplysninger om gennemførte foranstaltninger og deres effektivitet. Dette hindrer en fuld forståelse af Europas fremskridt hen imod modstandsdygtighed over for klimaændringer (EEA, 2025a).

Undersøgelsesresultaterne i dette kapitel bidrager til at kaste lys over gennemførelsesniveauet for foranstaltninger til modstandsdygtighed over for klimaændringer i hele Europa. Respondenterne i spørgeundersøgelsen blev bedt om at bekræfte, hvorvidt der var indført visse foranstaltninger til modstandsdygtighed over for klimaændringer for deres husstand, og besvare spørgsmål om myndighedsstyrede foranstaltninger, der bidrager til modstandsdygtighed over for klimaændringer, som de havde set i deres område ⁽²⁾ (tabel 1.1). De anførte foranstaltninger omfattede både infrastrukturbaserede (der krævede fysiske interventionsforanstaltninger) og ikke-infrastrukturbaserede initiativer.

De anførte foranstaltninger til modstandsdygtighed over for klimaændringer kan tilpasses de forskellige faser af krisestyringscyklussen:

- forebyggelse (minimering af virkningerne af en krise eller katastrofe før begivenheden)
- beredskab (planlægning af, hvordan der skal reageres)
- reaktion (handling under en krise eller katastrofe for at minimere dens virkninger)
- genopretning (tilbagevenden til, hvordan tingene var før en krise eller katastrofe) (EEA, 2017; Kommissionen, 2025c).

Tabel 1.1 Foranstaltninger til modstandsdygtighed, der indgår i undersøgelsen

	Foranstaltning vedrørende modstandsdygtighed over for klimaændringer	Er infrastruktur n baseret?	Krisestyringscyklussens fase
Husstandsniveau	Isolering af vægge eller tag	Ja	Beredskab
	Klimaanlæg eller ventilation	Ja	Beredskab
	Skygge	Ja	Beredskab
	Oversvømmelsessikring	Ja	Beredskab
	Opsamling af regnvand	Ja	Beredskab
	Backup-strømsystem eller -generator	Ja	Beredskab
	Nødudstyr	Nej	Beredskab/svar
	Hjem forsikring, der dækker ekstreme vejrforhold	Nej	Beredskab/genopretning
Myndighedsstyret	Advarsler eller advarsler om ekstreme vejrforhold	Nej	Beredskab
	Oplysningskampagner om risici og foranstaltninger, der skal træffes i tilfælde af ekstremt vejr	Nej	Beredskab
	Flere træer plantes eller bedre adgang til grønne områder	Ja	Forebyggelse
	Levering af kølecentre	Ja	Beredskab
	Ændringer i arbejds-/uddannelsesplaner for at undgå aktiviteter i de varmeste timer eller dage	Nej	Beredskab/svar
	Forebyggelse af oversvømmelser	Ja	Forebyggelse
	Restriktioner for vandforbrug under tørke	Nej	Beredskab/svar
	Foranstaltninger til bekæmpelse af myg	Nej	Forebyggelse
Bemærk: Se bilag 1 for den nøjagtige formulering af spørgsmål vedrørende foranstaltninger til modstandsdygtighed over for klimaændringer.			
Kilde: EEA baseret på Eurofound, 2025.			

2 Udtrykket "dit område" blev ikke præciseret yderligere i undersøgelsen og blev overladt til fortolkning.

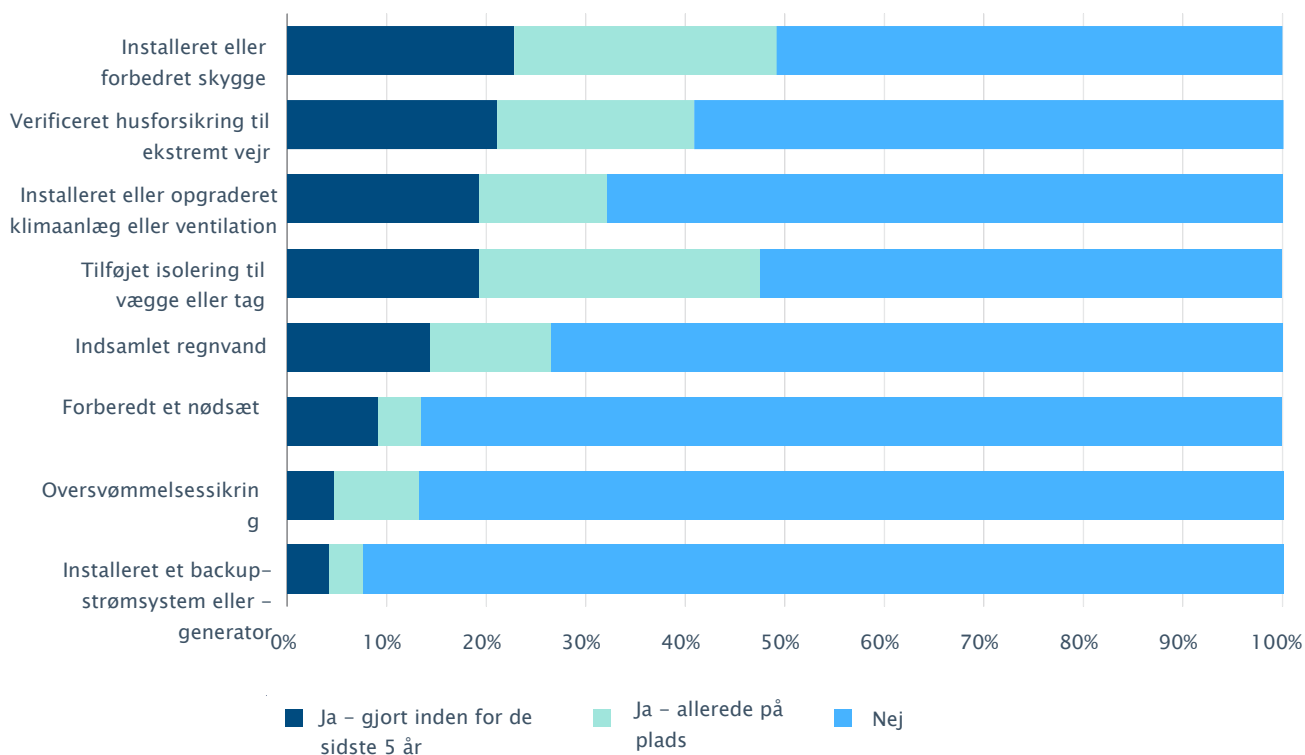
(2) Udtrykket "dit område" blev ikke præciseret yderligere i undersøgelsen og blev overladt til fortolkning.

4.1 Husholdningernes modstandsdygtighed

Selv om 77,9 % af respondenterne havde indført mindst én af de foranstaltninger til modstandsdygtighed over for klimaændringer, der er anført i undersøgelsen, hjemme, var ingen af foranstaltningerne indført i mere end halvdelen af respondenternes hjem (figur 4.1). Nogle foranstaltninger (f.eks. oversvømmelsessikring) er muligvis ikke relevante for miljøer, hvor der ikke er særlige farer. En lav procentdel af respondenterne havde imidlertid indført mere universelle foranstaltninger (f.eks. et nødsæt eller en backupstrømkilde). Resultaterne tyder generelt på, at husstandene i hele Europa generelt er underforberedte på klimarisici og andre kriser.

Fig. 4.1 Procentdel af respondenter med foranstaltninger til modstandsdygtighed over for klimaændringer derhjemme

I de sidste 5 år, hvilke af disse ændringer er blevet foretaget til dit hjem

Bemærk: Undersøgelsesresultaterne for de enkelte lande kan findes i den interaktive oversigt r.
Kilde: EEA baseret på Eurofound, 2025.

To af de foranstaltninger, der oftest træffes i hjemmet, er designet til at håndtere varme. Den mest almindelige foranstaltning i boliger var forbedret skygge. 49,2 % af respondenterne rapporterede, at de havde indført dette. Det er en relativt overkommelig tilpasningsforanstaltning, og både indvendig og udvendig skygge er effektive med hensyn til at sænke bygningers indvendige temperaturer (Martinez et al., 2025).

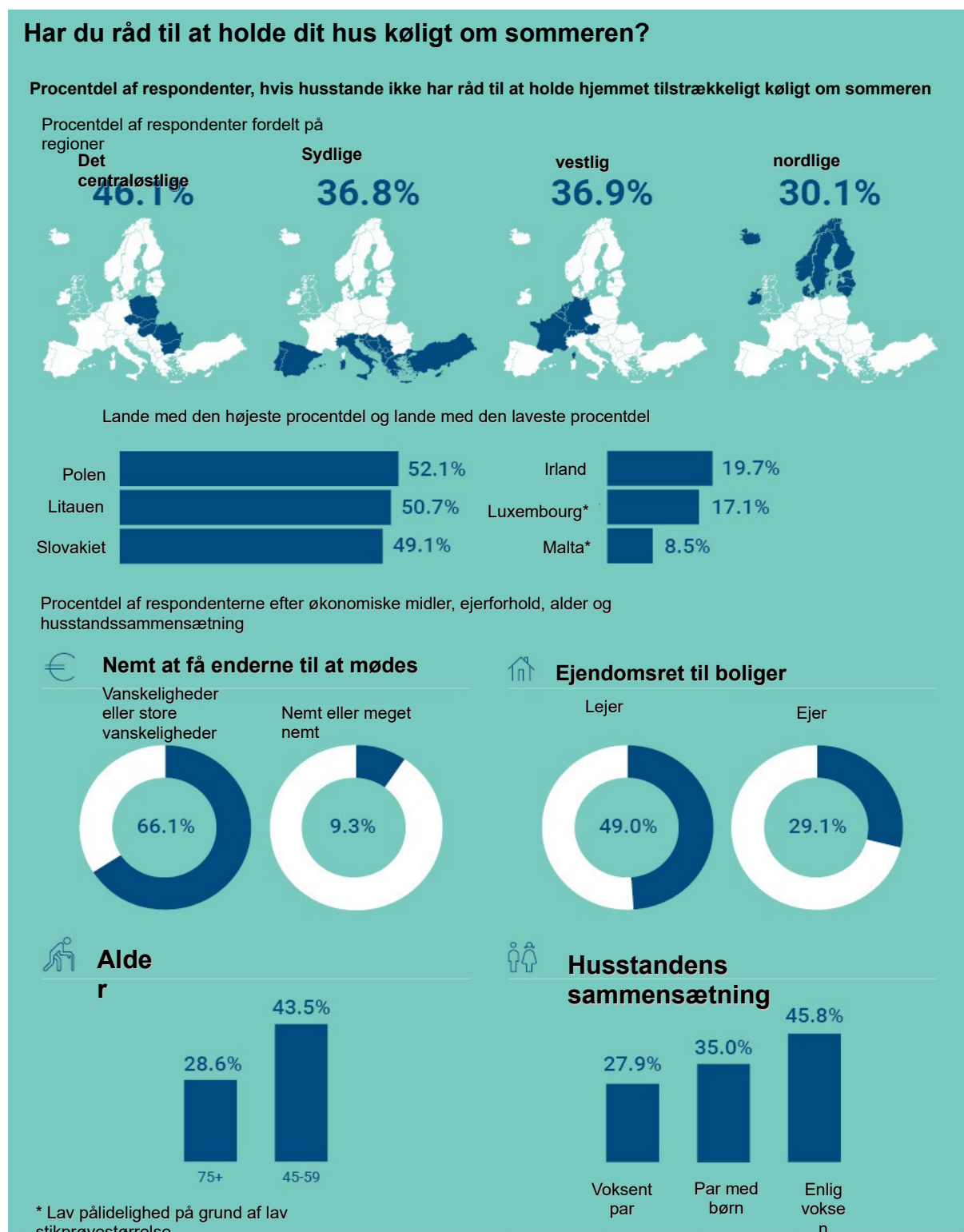
Den næstmest populære foranstaltning var isolering af tage og vægge (47,6 %). I veludformede bygninger kan dette reducere overophedning, men i bygninger, der mangler tilstrækkelig ventilation, skygge eller termisk masse, kan det forværre overophedningen (Martinez et al., 2025). Derfor afhænger effektiviteten af denne foranstaltning af den sammenhæng, hvori den indgår. I den europæiske undersøgelse af indkomstforhold og levevilkår fra 2023 mente f.eks. kun 24,2 % af respondenterne i 16 europæiske lande, at deres boligs kølesystem og varmeisolering var tilstrækkelige til at holde boligen tilstrækkeligt kølig om sommeren (Eurostat, 2023).

Samlet set rapporterede 32,1 % af respondenterne, at de havde installeret eller opgraderet aircondition eller ventilation. Selv om aircondition kan være effektivt til at beskytte sundheden, navnlig for sårbare personer, er omfattende brug af aircondition et eksempel på dårlig tilpasning. Det fører til problemer i forbindelse med spidsbelastningsefterspørgsel efter elektricitet, og den varme, der genereres af udstyr, kan bidrage til varmeøffekter i byerne (EEA, 2022c).

Desuden kræver mekanisk køling — klimaanlæg, aktiv ventilation eller brug af ventilatorer — både forudgående investeringer og elforbrug og medfører således yderligere omkostninger for husholdningerne. Dette kan forhindre folk i at installere eller bruge sådanne foranstaltninger.

Da de blev spurgt, om de havde råd til at holde deres hus tilstrækkeligt køligt om sommeren, svarede 38,2% af respondenterne negativt. Den højeste procentdel af respondenterne, der ikke havde råd til at holde deres hjem køligt om sommeren, blev fundet i Central- og Østeuropa (46,1 %) sammenlignet med 30,1 % i Nordeuropa (figur 4.2).

Figur 4.2 Procentdel af respondenter, hvis husstande ikke har råd til at holde hjemmet tilstrækkeligt køligt om sommeren

Kilde: EEA baseret på Eurofound, 2025.

Samlet set rapporterede 40,8% af respondenterne at have ekstrem vejr boligforsikring. Der var betydelige forskelle mellem landene med hensyn til, hvor mange respondenter der rapporterede at have ekstrem vejr boligforsikring. I Sverige havde 17,4 % af respondenterne det mod 70,1 % i Luxembourg.

De forskellige forsikringssystemer i de enkelte lande påvirker tilgængeligheden og prisoverkommeligheden af forsikring. Ifølge Den Europæiske Tilsynsmyndighed for Forsikrings- og Arbejdsmarkedspensionsordninger (2024) havde Grækenland, Italien og Rumænien de højeste scorer for beskyttelseskløften i forbindelse med naturkatastrofer på grund af en kombination af farer og lav forsikringsdækning. Det blev konstateret, at oversvømmelsesforsikring var særlig uoverkommelig i højrisikoområder i Polen og Portugal, efterfulgt af flere regioner i Kroatien, Tyskland og de baltiske lande (Tesselaar et al., 2020). Resultaterne af Eurofound's (2025) undersøgelse, der rapporteres her, afspejler i et vist omfang disse mønstre (se den interaktive seer). De bør dog behandles med forsigtighed, da stikprøveundersøgelsen ikke var repræsentativ, og respondenterne selv indberettede oplysningerne. Desuden kan selvrapporteret forsikringsdækning være genstand for tilbagekaldelsesbias, da respondenterne måske ikke nøjagtigt husker eller forstår de specifikke vilkår i deres politikker vedrørende beskyttelse mod ekstremt vejr.

Over en fjerdedel af respondenterne i undersøgelsen sagde, at de indsamler regnvand derhjemme til brug i tørre perioder. I visse lande, f.eks. Belgien, Tjekkiet og Slovenien, havde over 40 % af respondenterne et system til opsamling af regnvand. Et betydeligt antal respondenter rapporterede, at de havde installeret regnvandsopsamlingssystemer i de foregående 5 år (f.eks. 26,7 % af respondenterne i Tjekkiet efterfulgt af næsten en fjerdedel af respondenterne i Estland og Slovakiet).

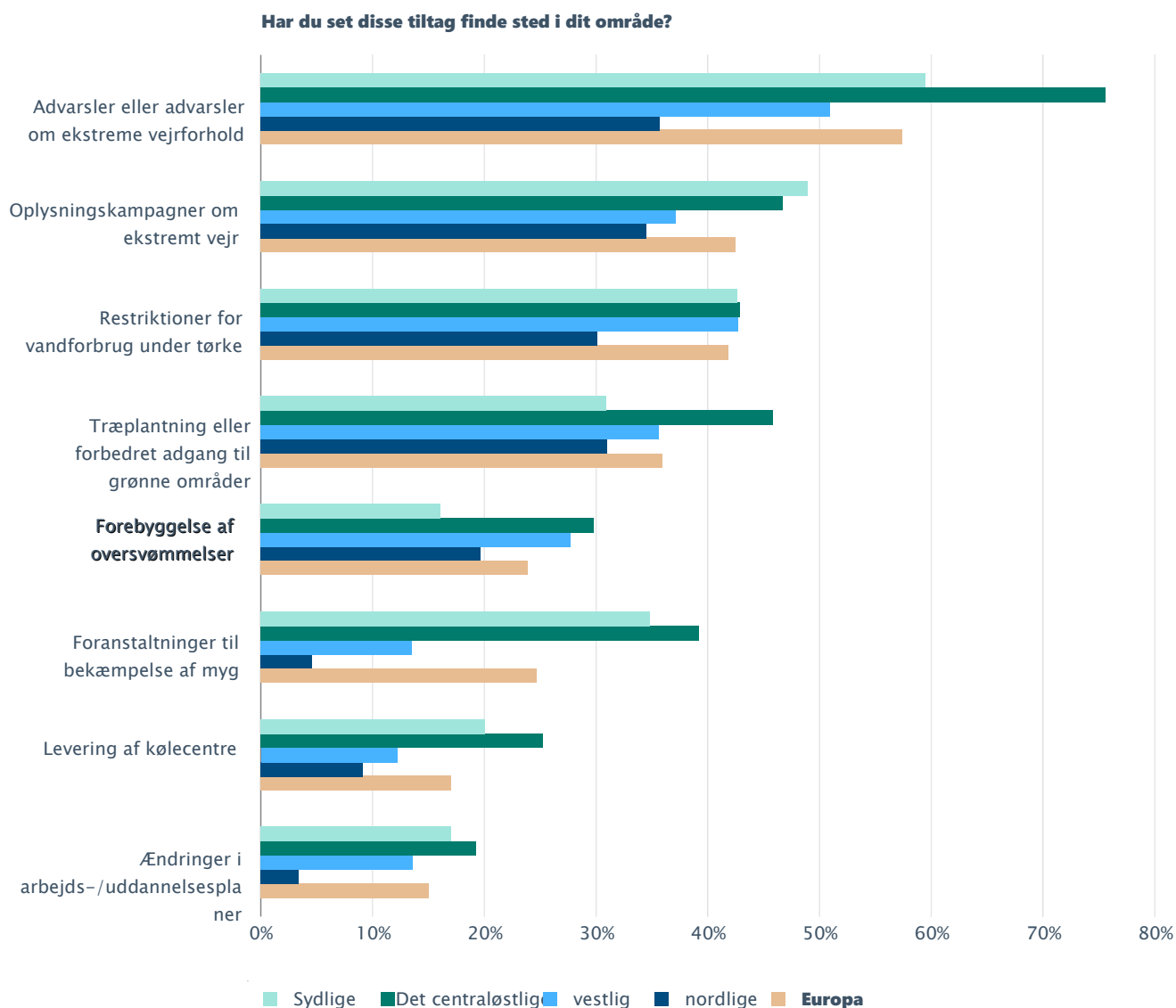
Blandt de foranstaltninger, der blev indberettet mindst hyppigt, var oversvømmelsessikring. Kun 13,2 % af respondenterne rapporterede, at de havde indført foranstaltninger. Beskyttelse mod oversvømmelse på ejendomsniveau finder kun anvendelse i områder, der kan være udsat for oversvømmelse, og det kræver betydelige investeringer og strukturelle ændringer af boligen.

Men at have et nødsæt forberedt er en simpel foranstaltning, som er relativt billig at gennemføre. På trods af dette fandtes der kun kits i 13,5 % af respondenternes husstande. I Danmark, Estland og Sverige har en betydelig procentdel af respondenterne (mere end 22 % af respondenterne i hvert af disse lande) truffet denne foranstaltning i de seneste 5 år. Dette kan hænge sammen med de seneste opfordringer til borgerne fra deres regeringer om at forberede sig på potentielle kriser i forbindelse med Ruslands angrebsskrig mod Ukraine.

4.2 Modstandsdygtighedsforanstaltninger, der opfattes på respondenternes områder

Samlet set rapporterede 82,2 % af respondenterne, at de havde set mindst én af de myndighedsstyrede foranstaltninger til modstandsdygtighed over for klimaændringer, der er anført i undersøgelsen, i deres lokalområde (figur 4.3). De hyppigst indberettede foranstaltninger — tidlige advarsler og varslinger (rapporteret af over 57 % af respondenterne) og oplysningskampagner (noteret af 42,5 % af respondenterne) — svarer til en god dækning af disse foranstaltninger i de nationale tilpasningspolitikker og nationale sundhedsstrategier (Det Europæiske Klima- og Sundhedsobservatorium, 2022). Desuden er der indført handlingsplaner for varmesundhed — herunder advarsler om høje temperaturer — i 19 af EU-27-medlemsstaterne (EØS, 2024c). Dette kan delvis forklare det store antal respondenter, der havde observeret advarsler og advarsler.

Figur 4.3 Procentdel af respondenter, der observerede foranstaltninger til modstandsdygtighed over for klimaændringer i deres område

Bemærk: Resultaterne af undersøgelsen for de enkelte lande kan findes i den interaktive seer.

Kilde: EEA baseret på Eurofound (2025).

Tidlige varslingsystemer er en af de mest omkostningseffektive foranstaltninger mod ekstreme vejrforhold (EEA, 2020; EEA, 2024b). Hvis de anvendes korrekt, kan de reducere virkningerne af ekstreme vejrforhold på mennesker. Under de centraleuropæiske oversvømmelser i 2024 var antallet af dødsfald f.eks. lavere end under tidligere oversvømmelser. Dette var på trods af, at nedbøren var tungere, og oversvømmelserne var i større skala. Det lavere antal dødsfald er blevet tilskrevet velfungerende systemer for tidlig varsling (World Weather Attribution, 2024). Som sådan bør bemærkningen om, at de anvendes i vid udstrækning, ses som et positivt aspekt af beredskabet over for klimaændringer.

Desuden var mere end 4 ud af 10 respondenter stødt på oplysningskampagner om klimaændringer eller ekstremt vejr i deres område. Denne form for foranstaltninger kan øge effektiviteten af tidlige advarsler og varslinger. Viden om, hvordan man griber ind i nødsituationer, er afgørende for at sikre, at advarsler eller indberetninger fra

myndighederne er effektive (f.eks. Diakakis et al., 2022). I den seneste EIB-undersøgelse blev oplysning af offentligheden om, hvilken adfærd der skal anvendes for at forebygge eller reagere på problemer forårsaget af ekstreme vejrforhold, fremhævet som en vigtig tilpasningsforanstaltning af 38 % af respondenterne (EIB, 2024).

Den tredje hyppigst noterede foranstaltning — begrænsning af vandforbruget som følge af tørke — blev indberettet af 41,8 % af respondenterne. Andelen af EU's befolkning, der er berørt af vandknaphed, er stigende i forbindelse med både klimaændringer og ikkebæredygtig forvaltning af vandressourcer (EEA, 2025d). Som følge heraf bliver restriktioner for vandforbrug mere og mere almindelige. F.eks. skitserer 48 % af de kommunale klimahandlingsplaner, der er gennemført i Europa, vandbevarelsesforanstaltninger (herunder rationering/restriktioner og genbrug af gråvand) (EEA, 2024b).

Samlet set rapporterede 35,9 % af respondenterne, at der blev plantet flere træer eller forbedret adgang til grønne områder i deres område. Dette var den hyppigst nævnte infrastrukturbaserede foranstaltning til modstandsdygtighed over for klimaændringer, som respondenterne valgte. Naturbaserede løsninger — dvs. foranstaltninger til håndtering af klimapåvirkninger, der er inspireret af eller støttet af naturen — anerkendes i EU's politik som en vigtig klimatilpasningsmulighed (f.eks. Kommissionen, 2021), og de anvendes allerede ofte. En analyse af klimahandlingsplanerne for byerne i Europa viste f.eks., at 9 ud af 10 planer omfattede foranstaltninger vedrørende miljø, grønne områder og biodiversitet (EEA, 2024b). I EIB's undersøgelse (2024) påpegede 42 % af EU's respondenter, at en af de vigtigste prioriteter for lokal klimatilpasning er at nedkøle byer ved at tilføje gader med træer og skabe grønne områder.

Kontrollforanstaltninger for myg var blevet observeret af 24,7% af respondenterne. En undersøgelse foretaget af Det Europæiske Center for Forebyggelse af og Kontrol med Sygdomme viser, at 18 ud af 26 adspurgte europæiske lande gennemførte en eller anden form for myggebekæmpelse i 2021 (ECDC, 2021). Klimaet i store dele af Europa bliver mere egnet til mygbårne sygdomme (van Daalen et al., 2024), og som sådan kan der forventes et yderligere behov for at anvende denne foranstaltning i fremtiden.

Lidt under en fjerdedel af respondenterne (23,9 %) rapporterede, at der var gennemført foranstaltninger til forebyggelse af oversvømmelser i deres område. Dette er en relativt høj andel, da ikke alle bor i et område, der kræver beskyttelse mod oversvømmelser fra floder, kyster eller overfladeafstrømning.

Af alle de anførte foranstaltninger var de to, som færrest respondenter rapporterede at være stødt på, levering af kølecentre (bygninger med aircondition til rådighed for offentligheden) og ændringer af arbejds- eller uddannelsesplaner for at undgå det varmeste tidspunkt på dagen.

For mange af de myndighedsstyrede foranstaltninger til modstandsdygtighed over for klimaændringer var Centraløsteuropa den region, hvor den højeste procentdel af respondenterne rapporterede, at de var stødt på dem. Nordeuropa var den region, der havde de laveste procentsatser for mange af de anførte foranstaltninger (figur 4.3).

Der kan konstateres betydelige forskelle i opfattelsen hos respondenter fra forskellige lande (se den [interaktive seer](#)). F.eks. var over 90 % af respondenterne i Polen og Portugal stødt på advarsler om ekstremt vejr sammenlignet med 18,2 % i Danmark eller 23,3 % i Sverige. I Portugal og Litauen havde over 70 % af respondenterne bemærket oplysningskampagner, hvor de bor.

Næsten 60 % af respondenterne fra Ungarn rapporterede, at de havde set flere træer og grønne områder i deres område. En stor procentdel af respondenterne fra Grækenland (45 %) og Rumænien (over 40 %) rapporterede, at de kendte til kølecentre i deres område. Østrig, Tjekkiet og Slovenien havde den højeste procentdel af respondenter, der havde set foranstaltninger til forebyggelse af oversvømmelser i deres område (over 40 %).

4.3 Forskelle mellem respondenter i byer og landdistrikter

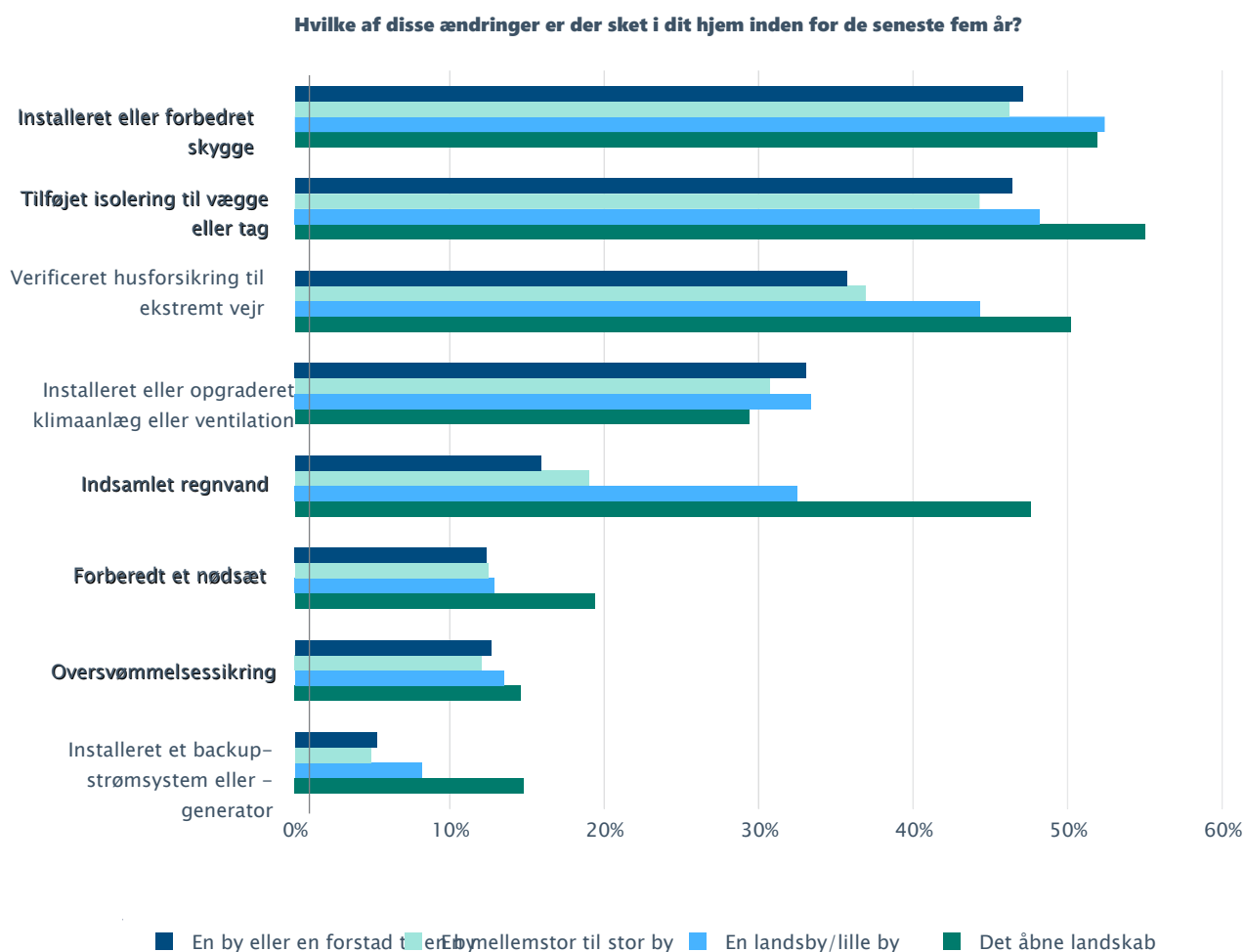
Med hensyn til husholdningernes modstandsdygtighed havde en højere procentdel af dem, der bor i det åbne land, gennemført foranstaltninger til modstandsdygtighed over for klimaændringer i hjemmet sammenlignet med dem, der bor i mere urbaniserede

4 Foranstaltninger til modstandsdygtighed over for klimaændringer rapporteret af respondenterne

områder (figur 4.4). Omkring tre gange så mange respondenter i landdistrikterne havde regnvandsopsamlingsystemer sammenlignet med dem i byer (henholdsvis 47,6 % og 15,9 %) eller en reservestrømforsyning/-generator (14,8 % sammenlignet med 5,3 %). Dette kan forklares ved:

- en højere procentdel af befolkningen i landdistrikterne, der bor i huse snarere end lejligheder (Eurostat, 2024)
- højere forekomster af boligejerskab i landdistrikterne
- et større behov for selvhjulpethed i landdistrikterne på grund af lav befolkningstæthed sammen med sparsom infrastruktur og faciliteter.

Figur 4.4 Procentdel af respondenter, der rapporterer om foranstaltninger til modstandsdygtighed over for klimaændringer på husstandsniveau, efter selvrapporteret urbaniseringsniveau

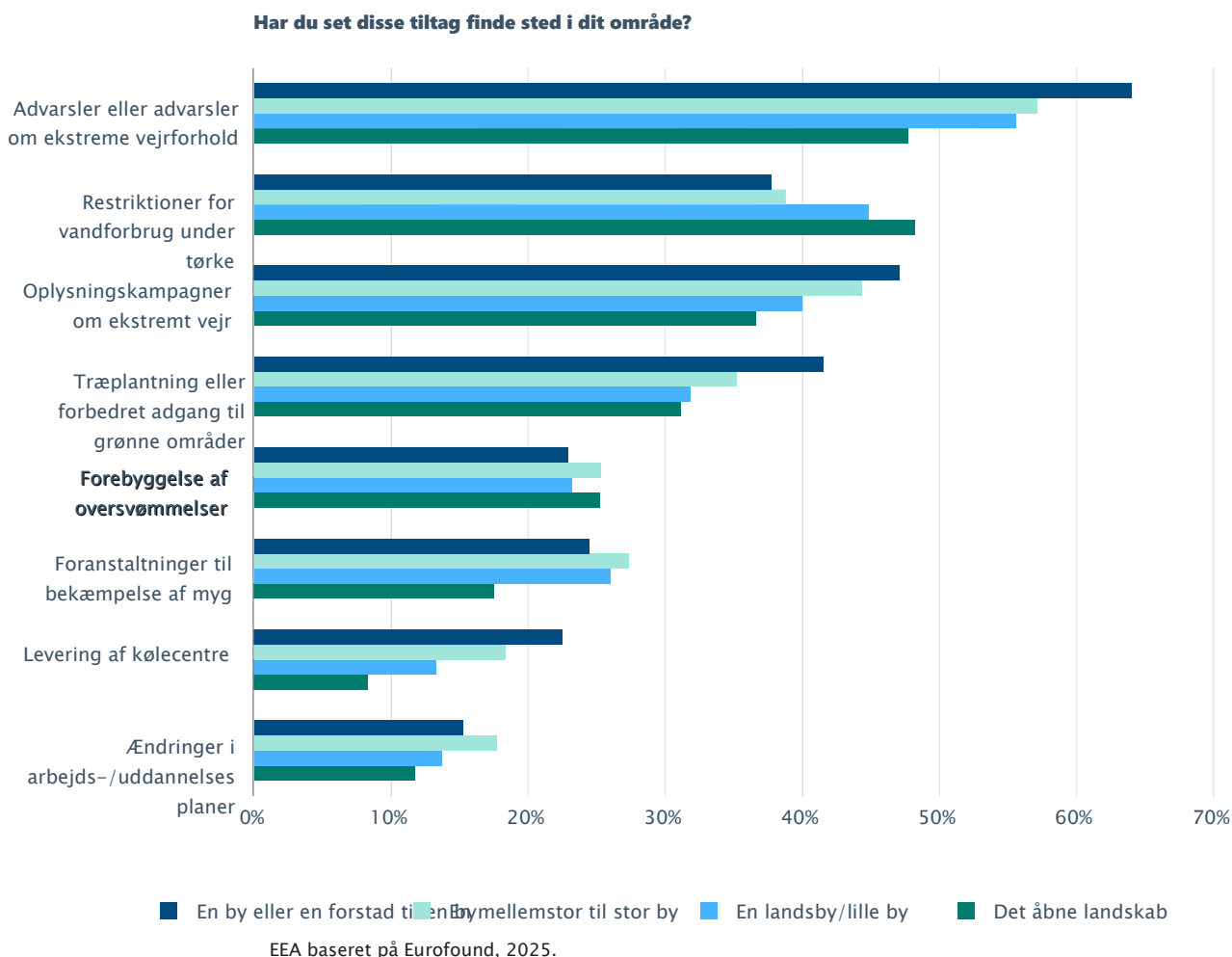

Kilde: EEA baseret på Eurofound (2025).

I modsætning hertil var de fleste af de myndighedsstyrede foranstaltninger til modstandsdygtighed over for klimaændringer blevet observeret af en højere procentdel af respondenterne i byer sammenlignet med respondenter fra landsbyer og landdistrikter (med undtagelse af restriktioner for vandforbrug og forebyggelse af oversvømmelser, som med større sandsynlighed blev indberettet af indbyggere i landdistrikterne, Figur 4.4). Dette kan skyldes den højere befolkningstæthed i byerne og dermed en højere samlet eksponering af mennesker og aktiver for klimarisici, hvilket øger behovet for og gennemførligheden af tilpasningsforanstaltninger.

Det kan dog også afspejle større byers større evne til at reagere på tilpasning. En tidligere EEA-analyse af tilpasningsforanstaltninger truffet af underskriverne af borgmesterpagten for klima og energi viste f.eks., at kommuner med mere end 50 000 indbyggere var mere tilbøjelige til at gennemføre foranstaltninger rettet mod høje temperaturer såsom træplantning og grønnere byer sammenlignet med mindre kommuner (EEA, 2020). Desuden er der en tendens til, at mindre kommuner og byer halter bagefter byerne med hensyn til klimarisiko- og sårbarhedsvurderinger, politisk støtte til tilpasningsforanstaltninger og tilgængeligheden af tilpasningsfinansiering (EEA, 2020; Venner et al., 2025).

Figur 4.5 Procentdel af respondenterne, der opfatter myndighedsstyrede foranstaltninger til modstandsdygtighed over for klimaændringer, efter selvrapporteret urbaniseringsniveau

5 Forskelle mellem respondentgrupper

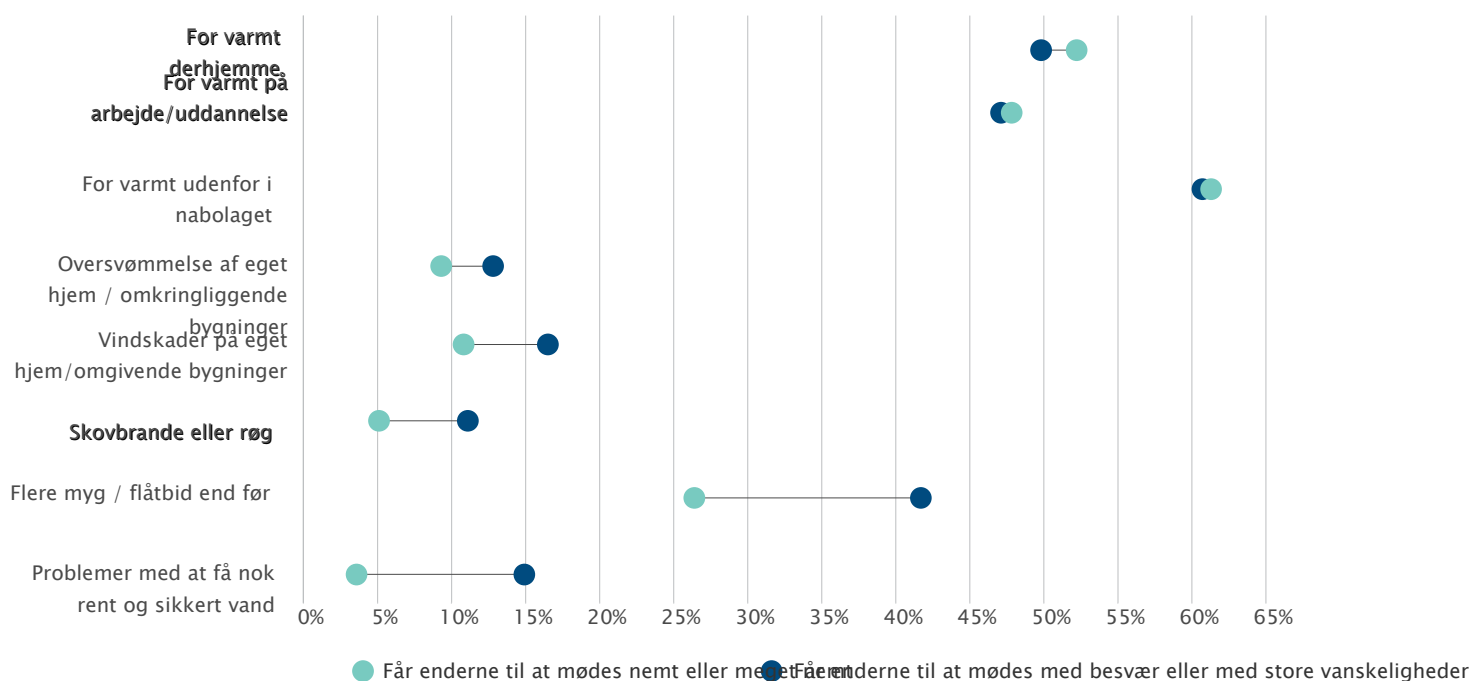
5.1 Husholdningernes finansielle midler

Husholdningernes økonomiske midler blev anslået ved at spørge respondenterne, hvor let eller vanskeligt det er for dem at få økonomien til at hænge sammen ⁽³⁾. Med hensyn til næsten alle klimarisici — med undtagelse af varme — svarede en højere procentdel af de respondenter, der svarede, at de får enderne til at mødes med store vanskeligheder, eller de rapporterede, at de er blevet påvirket i løbet af de seneste fem år, sammenlignet med dem, der svarede, at det var meget let eller let at få enderne til at mødes.

Mere end dobbelt så mange respondenter fra den gruppe, der kæmpede økonomisk bemærkede naturbrande eller røg, hvor de bor sammenlignet med respondenter, der får enderne til at mødes nemt eller meget nemt. Den største relative forskel mellem respondenterne med og uden problemer med at få enderne til at mødes i forbindelse med problemer med adgang til sikkert og rent vand. Fire gange flere kriseramte husstande end økonomisk sikre husstande havde problemer på dette område.

Ikke overraskende var bekymringen for fremtidige virkninger også større blandt dem, der kæmpede for at få enderne til at mødes for næsten enhver virkning. Den eneste undtagelse var fremtidige høje temperaturer; en tilsvarende procentdel af respondenterne i hver gruppe udtrykte bekymring over dette (figur 5.1).

Figur 5.1 Procentdel af respondenter, der oplevede klimapåvirkninger i deres område, opdelt efter husholdningernes finansielle midler

Kilde: EEA baseret på Eurofound, 2025.

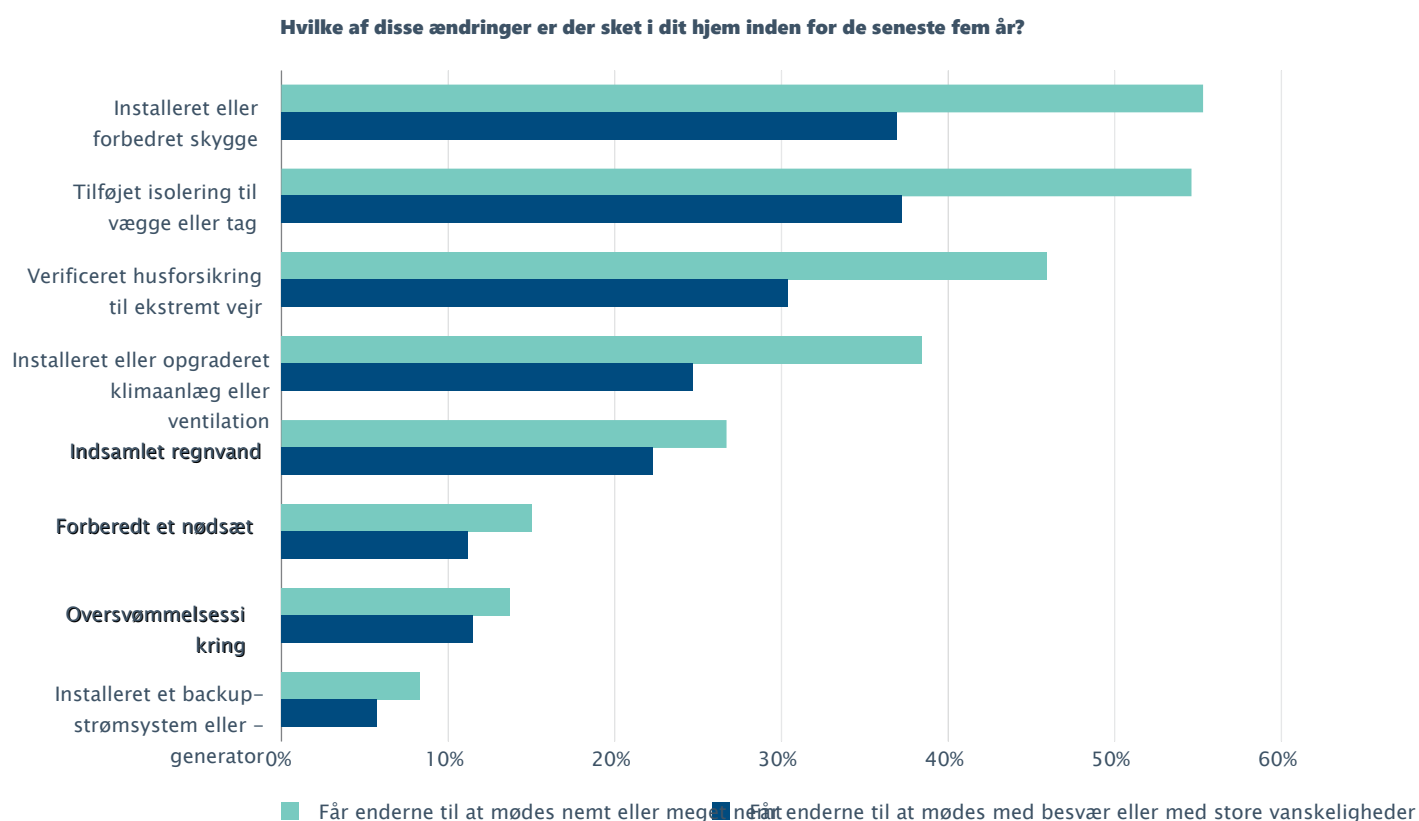
3 Spørgsmålet var formuleret således: 'En husstand kan have forskellige indtægtskilder, og mere end ét husstandsmedlem kan bidrage hertil. Tænk på din husstands samlede månedlige indkomst, er din husstand i stand til at gøre enderne mødes ...'. Løsningsmulighederne var: 'Med stor vanskelighed', 'Med vanskelighed', 'Med nogen vanskelighed', 'Fairly easy', 'Easily', 'Meget let', 'Ved ikke' og 'Foretrækker ikke at svare'.

Næsten dobbelt så mange respondenter, der fik enderne til at mødes med vanskeligheder eller store vanskeligheder, havde ingen af de foranstaltninger til modstandsdygtighed over for klimaændringer, der er anført i spørgeskemaet, hjemme (31,8 %) sammenlignet med 16,0 % af dem, der fik enderne til at mødes meget let eller let. For hver foranstaltning til modstandsdygtighed over for klimaændringer på husstandsniveau havde en lavere procentdel af respondenter, der havde svært ved at få enderne til at mødes, foranstaltningen på plads i hjemmet sammenlignet med respondenter, der fik enderne til at mødes lettere (figur 5.2). Disse resultater tyder på, at der er betydelige uligheder mellem grupper med forskellig økonomisk status i forhold til husholdningernes beredskab over for ekstreme vejrforhold.

Prisoverkommelighed vil sandsynligvis være den største hindring for en bred anvendelse af modstandsdygtighedsforanstaltninger. Mens 9,3 % af de respondenter, der fik enderne til at mødes let eller meget let, ikke havde råd til at holde deres hjem tilstrækkeligt køligt om sommeren, var dette tal syv gange højere blandt dem, der fik enderne til at mødes med vanskeligheder eller store vanskeligheder (66,1 %) (figur 4.2).

Ulighederne kan forværres af, at nogle af de almindeligt anvendte metoder til forbedring af boligstrukturen, såsom tilskud til tag- eller vægisolering, har en uforholdsmæssig tendens til at gavne højere indkomstgrupper, der har de finansielle midler til at købe de subsidierede genstande såsom materialer til boligeftermontering (Europa-Parlamentet, 2024).

Figur 5.2 Procentdel af respondenter, der rapporterer om foranstaltninger til modstandsdygtighed over for klimaændringer på husstandsniveau, opdelt efter husholdningernes finansielle midler

Bemærk: Foranstaltninger til modstandsdygtighed over for klimaændringer på husstandsniveau omfatter dem, der tidligere er blevet installeret, samt foranstaltninger, der er indført i de seneste fem år.

Kilde: EEA baseret på Eurofound, 2025.

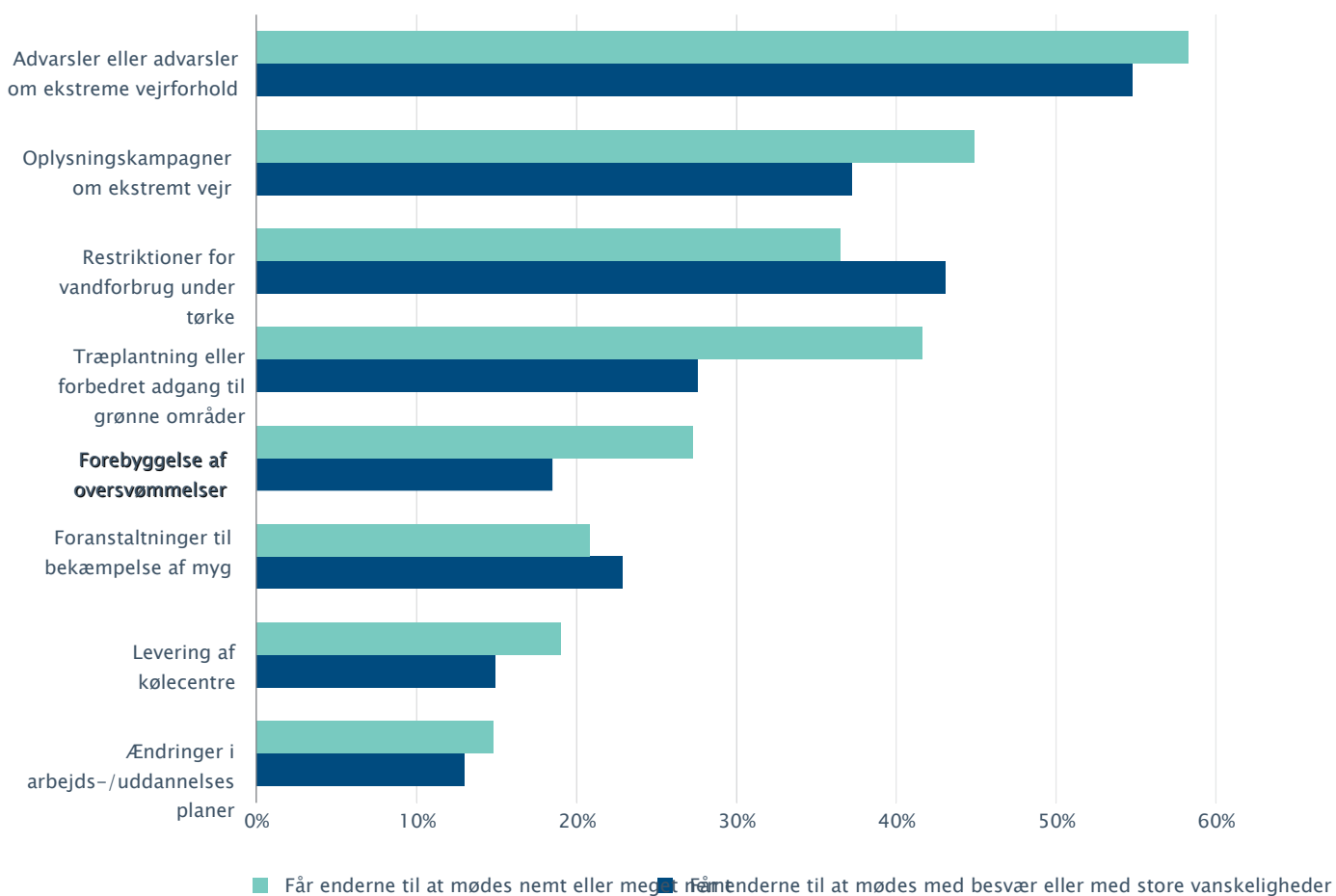
5 Forskelle mellem respondentgrupper

Med hensyn til myndighedsstyrede foranstaltninger til modstandsdygtighed over for klimaændringer — nemlig forebyggelse af oversvømmelser, planlægning af træer/forgrønnelse af byer, tilvejebringelse af kølecentre og oplysningskampagner — rapporterede en højere procentdel af respondenter, der fik enderne til at mødes meget let eller let, at de havde set dem i deres område sammenlignet med dem, der havde svært ved at få enderne til at mødes (figur 5.3). Det anerkendes, at lavindkomstgrupper ikke altid drager rimelig fordel af tilpasningsaktiviteter (EØS, 2022b). Dette kan skyldes, at personer fra økonomisk ugunstigt stillede områder er mindre rustet til at slå til lyd for visse foranstaltninger, såsom grønnere byer, sammenlignet med rigere samfund.

Hertil kommer, at huspriserne og huslejen i grønnere områder har en tendens til at være højere, hvilket forhindrer mindre velhavende beboere i at bo der. Cost-benefit-analyser, der anvendes i forbindelse med planlægning af oversvømmelsessikring, kan føre til, at områder med høj ejendomsværdi prioriteres til investeringer, da de udgør den bedste business case i finansiell henseende (EEA, 2025b).

Selv om de resultater, der rapporteres her, afspejler enkeltpersoners opfattelser snarere end udgør en faktisk evaluering af status for gennemførelsen af forskellige foranstaltninger, bidrager de ikke desto mindre til en forståelse af social retfærdighed i forbindelse med tilpasning til klimaændringer i Europa.

Figur 5.3 Procentdel af respondenterne, der opfatter myndighedsstyrede foranstaltninger til modstandsdygtighed over for klimaændringer, fordelt på husholdningernes finansielle midler
Har du set disse tiltag finde sted i dit område?

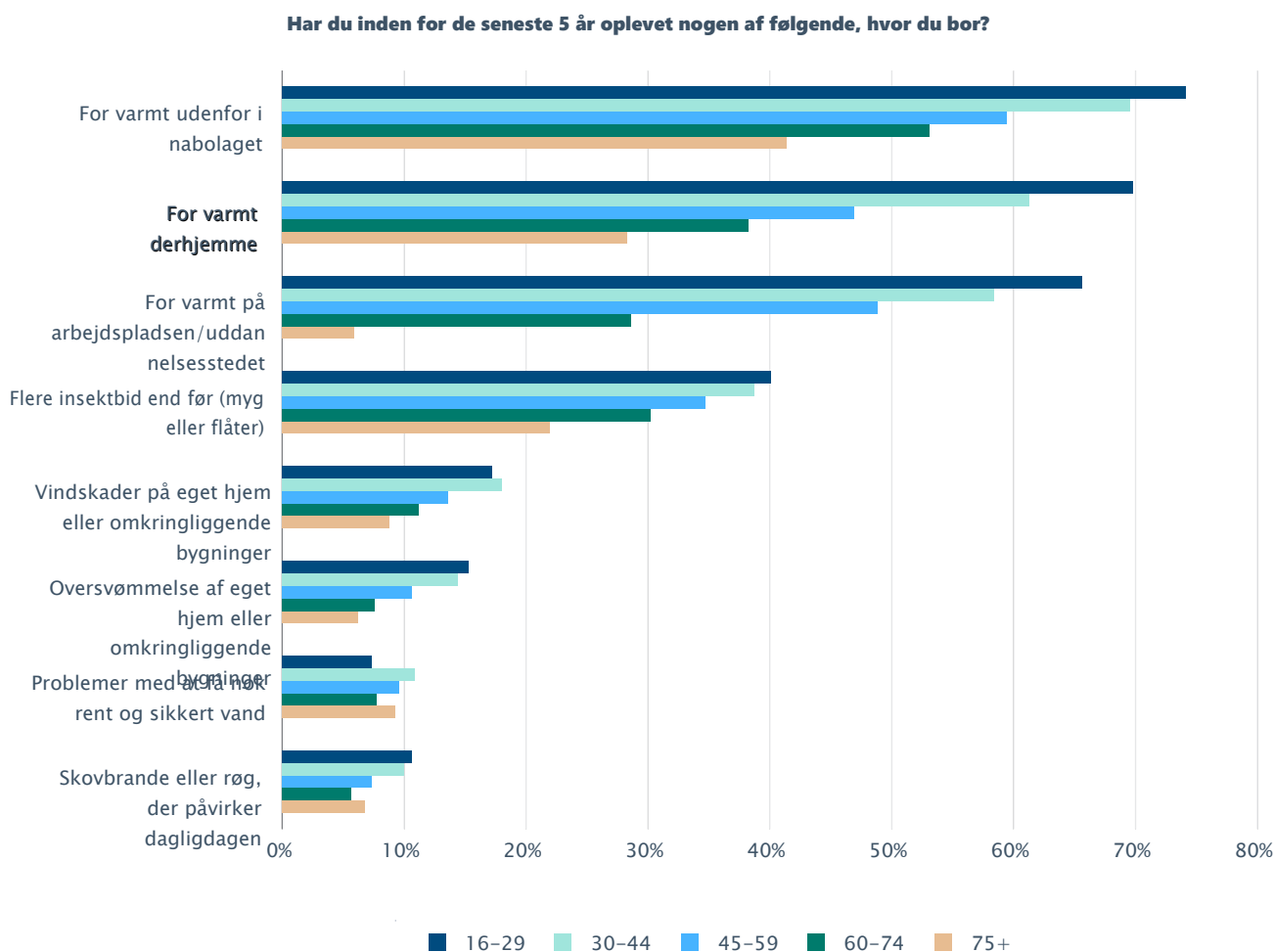

Kilde: EEA baseret på Eurofound, 2025.

5.2 Alder

For næsten alle klimarelaterede virkninger, der indgår i spørgeskemaet, oplevede en højere procentdel af respondenterne fra den yngste aldersgruppe dem sammenlignet med de ældste grupper (figur 5.4). yngre respondenter var også konsekvent mere bekymrede over fremtidige klimaændringer end den ældste gruppe (figur 5.6). Dette er i overensstemmelse med resultaterne i den særlige Eurobarometer rapport om klimaændringer fra 2025, hvor de yngste respondenter var blandt de grupper, der med størst sandsynlighed ville betragte klimaændringer som et alvorligt problem (Kommissionen, 2025a).

Figur 5.4 Procentdel af respondenter, der havde oplevet klimapåvirkninger i deres område, efter aldersgruppe

Bemærk: Talintervallerne i forklaringen henviser til aldersgrupper.

Kilde: EEA baseret på Eurofound, 2025.

5 Forskelle mellem respondentgrupper

For de fleste foranstaltninger til modstandsdygtighed over for klimaændringer på husstandsniveau faldt den højeste procentdel af respondenter, der fik dem installeret, i den ældste aldersgruppe (figur 5.5). Dette kan skyldes, at ældre respondenter er mere tilbøjelige til at være boligejere snarere end lejere, så de kan foretage ændringer i deres bolig. Desuden tyder nogle undersøgelser på, at ældre kan være mere risikosky (Titko et al., 2021).

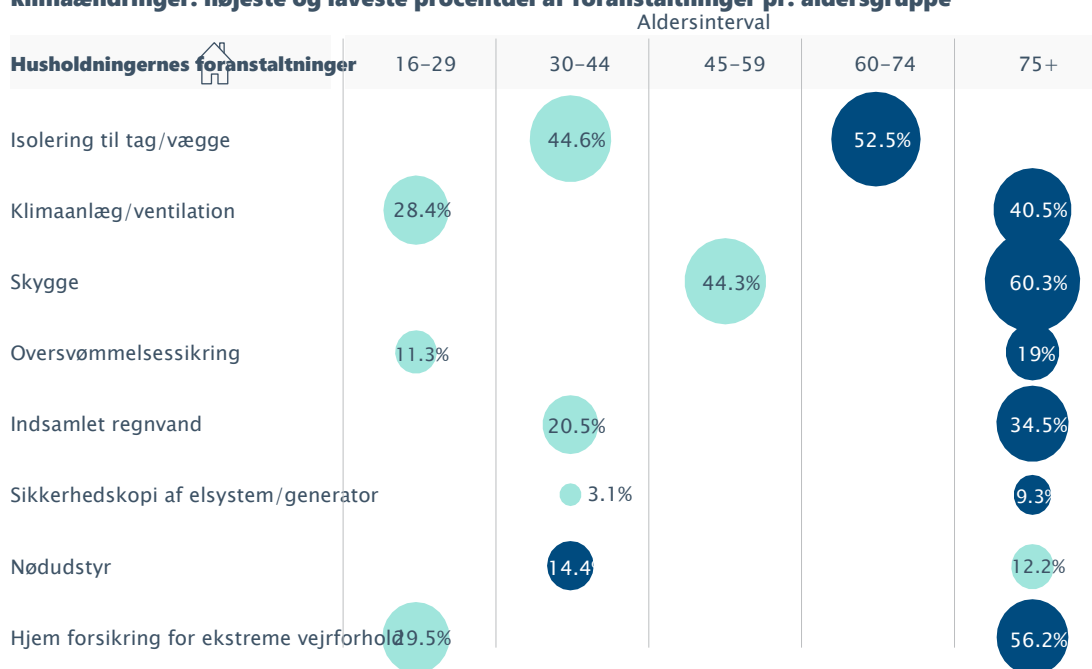
Aldersgruppen 45-59 år havde den højeste andel af respondenter, der ikke havde råd til at køle deres hjem (43,5 %). Den laveste procentdel af respondenterne, der ikke havde råd til at køle deres hjem, var blandt dem i aldersgruppen 75+ (28,6 %). De ældre er blandt de grupper, der er hårdest ramt af høje temperaturer (WHO Europe, 2021). Som sådan termisk komfort er nøglen til denne gruppe i varmt vejr. Ved fortolkningen af disse resultater skal det bemærkes, at undersøgelsen på grund af sin onlinekarakter kun blev besvaret af ældre med adgang til internettet og teknologisk bevidsthed; Det er derfor ikke sandsynligt, at den vil være repræsentativ for de mere sårbare ældre befolkningsgrupper.

Billedet af myndighedsstyrede foranstaltninger til modstandsdygtighed over for klimaændringer, der er observeret i området, er mere varieret i forhold til aldersgrupper. De yngste respondenter var mindst tilbøjelige til at have bemærket begrænsninger i vandforbruget og tilstedeværelsen af kølecentre, men mest tilbøjelige til at have set advarsler eller advarsler, oplysningskampagner, grønnere byer og forebyggelse af oversvømmelser (figur 5.5).

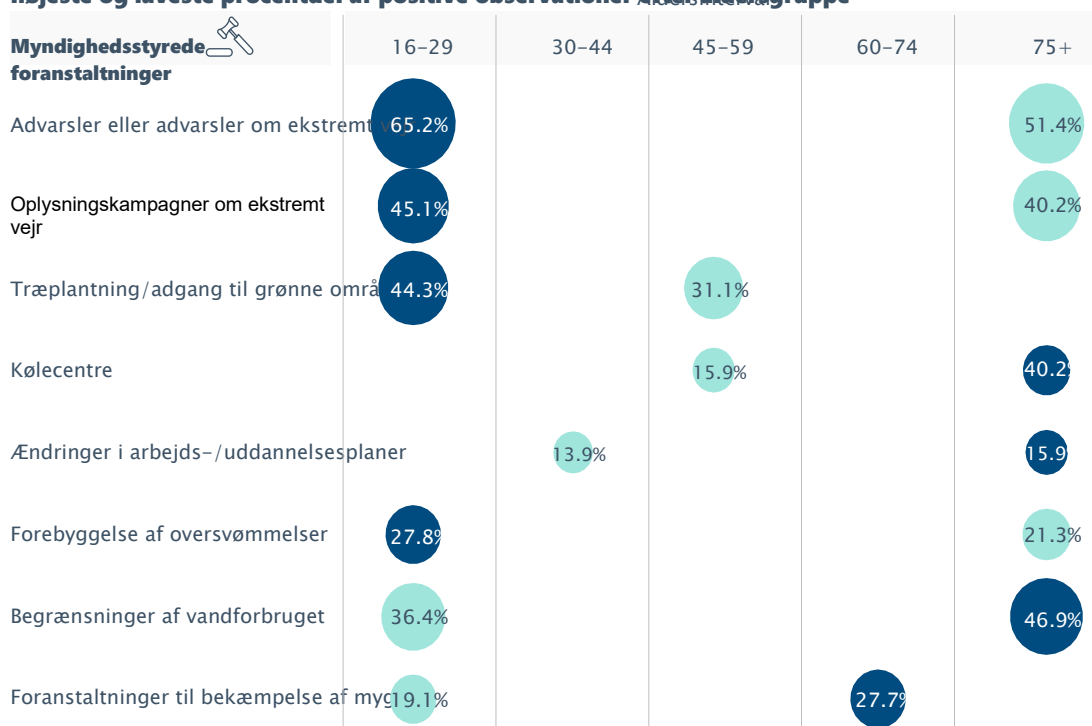

Hoteller i nærheden af Aboodi Vesakaran, Unsplash

Figur 5.5 Vedtagelse af husstandsforanstaltninger og kendskab til myndighedsstyrede foranstaltninger efter alder
Vedtagelse af foranstaltninger vedrørende husholdningernes modstandsdygtighed over for klimaændringer: højeste og laveste procentdel af foranstaltninger pr. aldersgruppe

Foranstaltninger til modstandsdygtighed over for klimaændringer, der er observeret i lokalområdet: højeste og laveste procentdel af positive observationer efter aldersgruppe

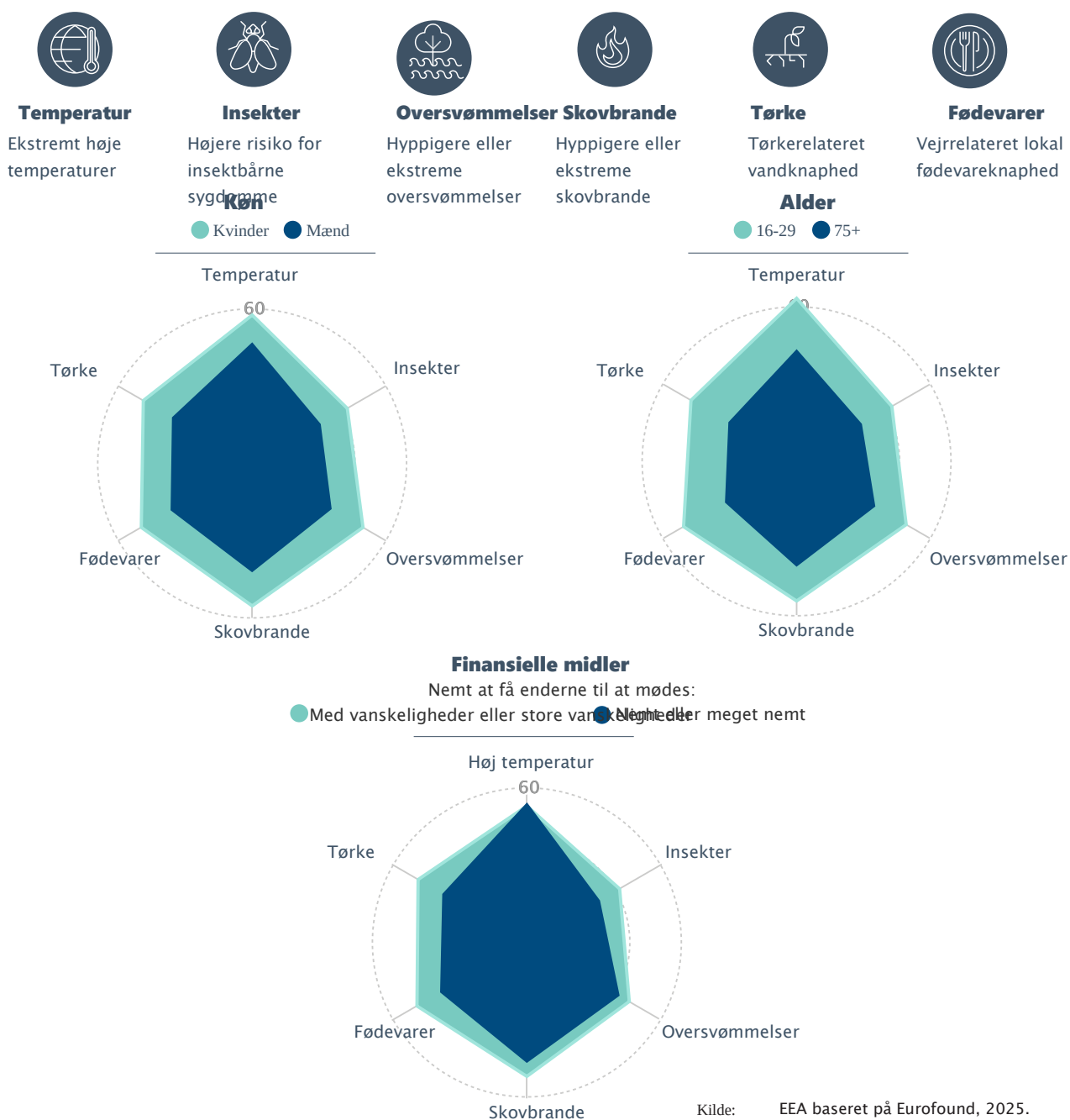
Laveste værdi — Højeste værdi

Kilde: EEA baseret på Eurofound, 2025.

5.3 Køn

Der var minimale forskelle i procentdelen af mænd og kvinder, der rapporterede, at de havde oplevet klimapåvirkninger, hvor de bor i de sidste 5 år. Den eneste virkning, hvor der var en bemærkelsesværdig forskel i de rapporterede erfaringer, var insektbid. 39,2 % af kvinderne rapporterede, at de oplevede flere bid sammenlignet med 28,8 % af mændene. En højere procentdel af kvinder sammenlignet med mænd var meget eller helt bekymrede over alle fremtidige klimapåvirkninger, der er anført i undersøgelsen (figur 5.6). Dette er i overensstemmelse med konklusionerne i den særlige Eurobarometerrapport om klimæændringer fra 2025 (Kommissionen, 2025a).

Figur 5.6 Procentdel af respondenterne, der er bekymrede over fremtidige klimapåvirkninger, opdelt efter køn, alder og finansielle midler

5.4 Ejendomsret

Lejere, navnlig dem i privatudlejede boliger, havde størst sandsynlighed for at have følt sig for varme hjemme (samt på deres arbejdsplads/uddannelsessted og uden for deres nabolag) sammenlignet med boligejere (figur 5.7). Selv om det ikke er omfattet af denne undersøgelse, er boligkvaliteten — boligtype og alder, ventilationshastighed, beliggenhed, byggematerialer og skygge — en nøgelfaktor, der påvirker eksponeringen for ekstrem varme (Zhang et al., 2025). Størstedelen af Europas bygningsmasse blev bygget, før der blev indført termiske standarder, og næsten 75 % af bygningsmassen er energiineffektiv, hvilket fører til øget risiko for overophedning i hjemmet (EEA, 2022a).

Dette forværres af uopsigelighedsstatus. Lejere kan mangle incitament eller langsigtet stabilitet til at retfærdiggøre boligforbedringer, der beskytter dem mod klimaforandringsrelaterede virkninger (dvs. investering i et kølesystem). Desuden er boligeftermonteringsprogrammer — der har til formål at forbedre den termiske komfort (dvs. installation af varmepumper) og beskytte mod andre klimarelaterede farer såsom oversvømmelser — ofte rettet mod ejendomssejere og ikke lejere.

Alligevel kan ejendomssejere være tilbageholdende med at betale for sådanne foranstaltninger, da de ikke

drage direkte fordel af forbedringerne. Denne udfordring benævnes almindeligvis "split incentive problem" (JRC, 2017). Renoveringer af udlejningsejendomme kan også føre til lejestigninger og potentielle "renovictions", dvs. lejere, der flytter ud, fordi de ikke længere har råd til den nye leje (EØS, 2025b).

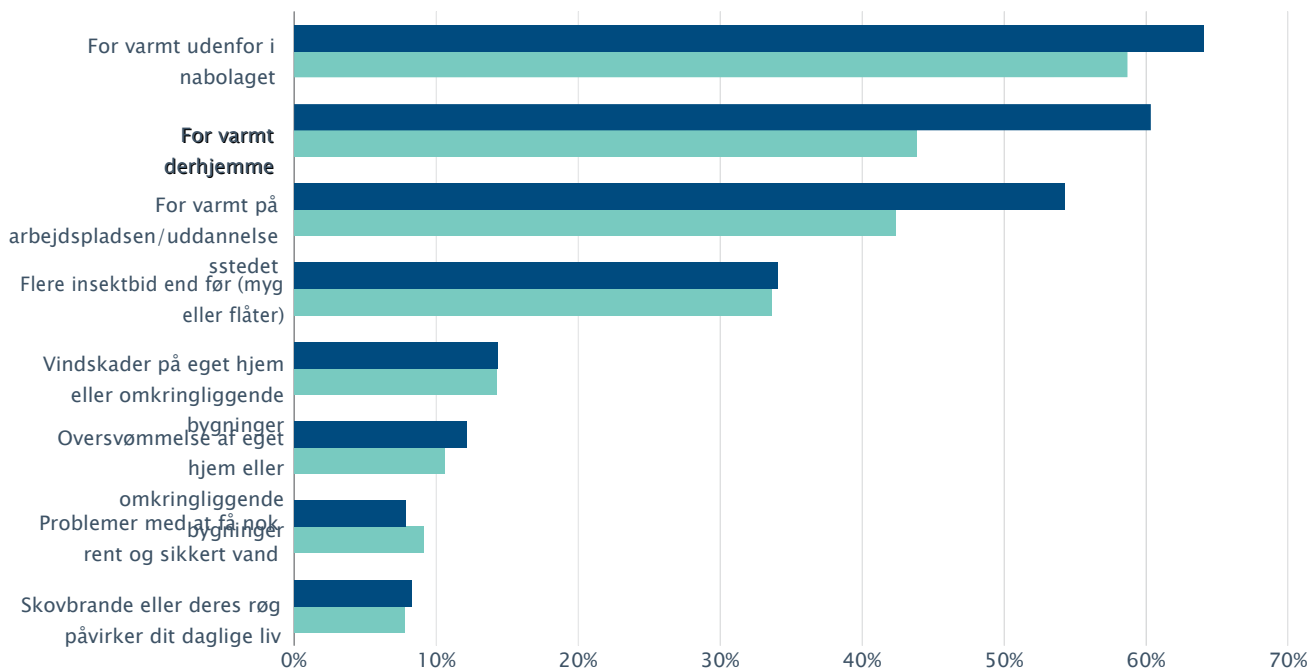
Færre lejere — navnlig dem i privatudlejede boliger — rapporterede, at de havde truffet foranstaltninger til modstandsdygtighed over for klimaændringer på husstands niveau sammenlignet med boligejere. Andelen af boligejere, der havde boligforsikring, der dækkede ekstreme vejrforhold, forbedret aircondition eller ventilation eller en backup strømkilde, var næsten dobbelt sammenlignet med lejere (figur 5.8).

© Stefano Scagliarini, Byskatte/EØS

Figur 5.7 Procentdel af respondenter, der oplevede klimapåvirkninger i deres område, opdelt efter boligbesiddelsestype

Har du inden for de seneste 5 år oplevet nogen af følgende, hvor du bor?

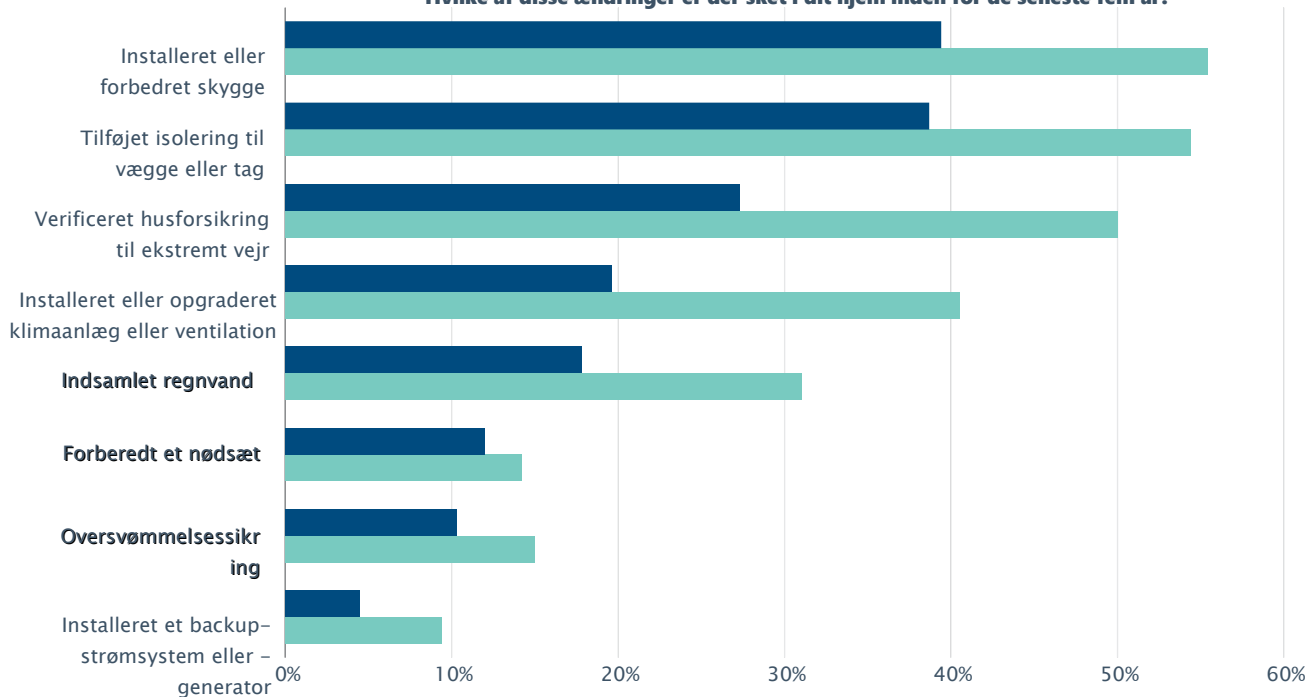

Kilde: EEA baseret på Eurofound, 2025. ■ Husholdning med lejerhusstand ■ Husholdning med ejerhusstand

Der var også forskelle mellem boligbesiddelsesgrupperne med hensyn til de foranstaltninger til modstandsdygtighed over for klimaændringer, der blev konstateret i deres område. For så vidt angår de anførte foranstaltninger rapporterede en højere procentdel af boligejerne om oplysningskampagner, ændringer i deres arbejds- eller uddannelsesplan, bekæmpelsesforanstaltninger for myg, plantning af

Figur 5.8 Procentdel af respondenterne, der rapporterede om foranstaltninger til modstandsdygtighed over for klimaændringer på husstands niveau, opdelt efter boligbesiddelsestype

Hvilke af disse ændringer er der sket i dit hjem inden for de seneste fem år?

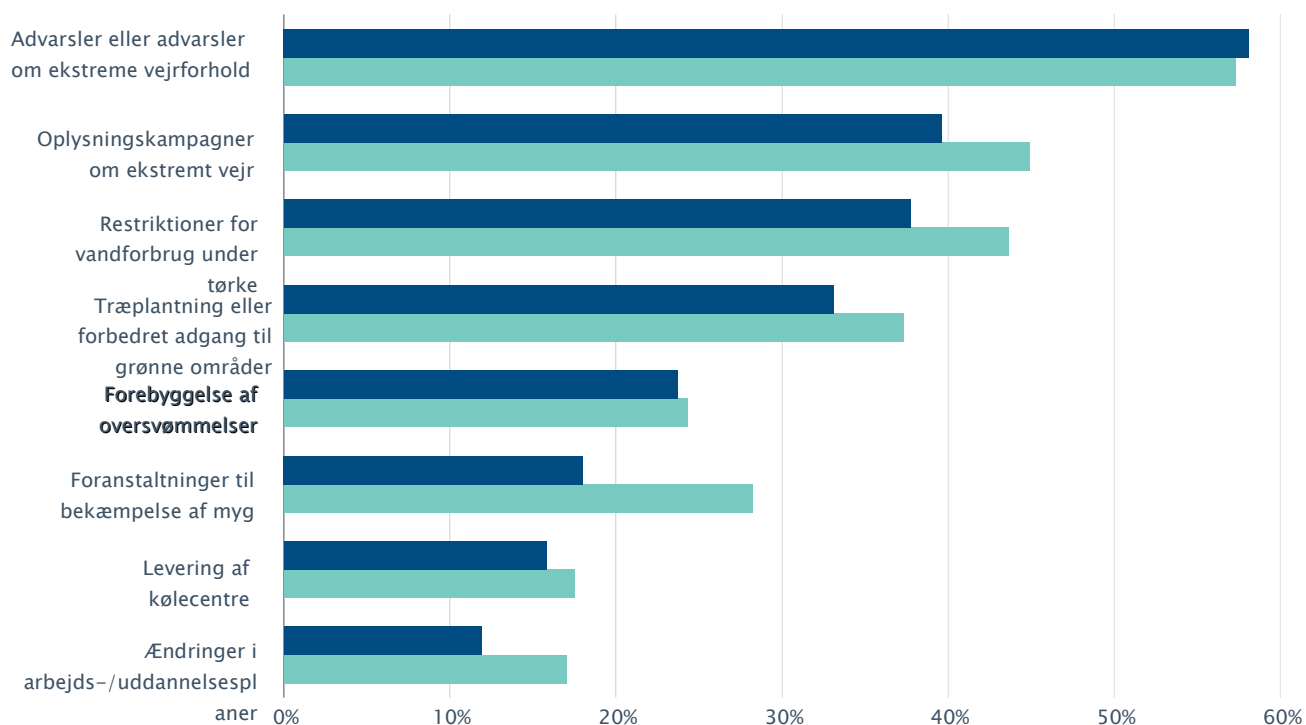

Kilde: EEA baseret på Eurofound, 2025. ■ Husholdning med lejerhusstand ■ Husholdning med ejerhusstand

træer/forgrønnelse af byer og restriktioner for vandforbrug (figur 5.9). Foranstaltninger såsom forebyggelse af oversvømmelser, tilvejebringelse af kølecentre og advarsler eller advarsler om ekstreme vejrforhold blev observeret af en tilsvarende procentdel af ejere og lejere.

Figur 5.9 Procentdel af respondenterne, der opfatter myndighedsstyrede foranstaltninger til modstandsdygtighed over for klimaændringer i deres område, opdelt efter boligbesiddelsestype

Har du set disse tiltag finde sted i dit område?

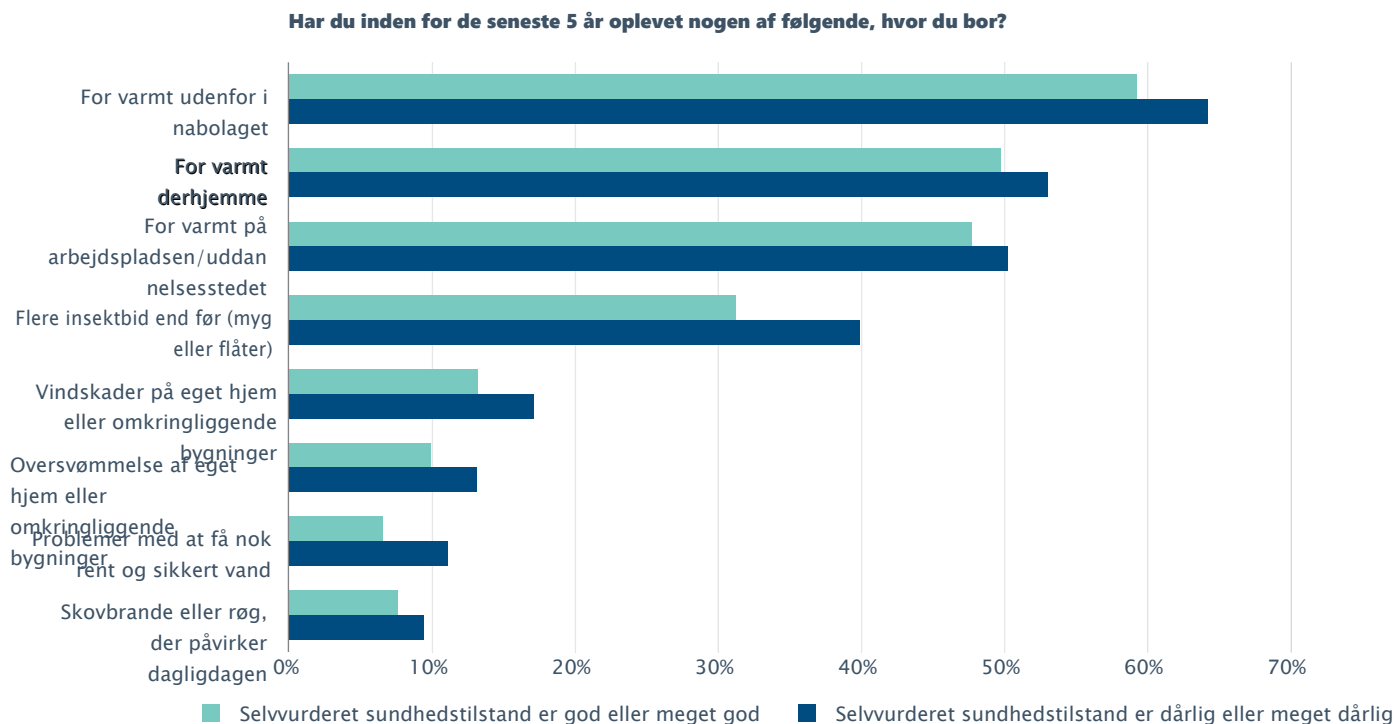
Kilde: EEA baseret på Eurofound, 2025.

■ Husholdning med lejet bolig ■ Ejerhusstand

5.5 Selvrapporteret sundhedsstatus

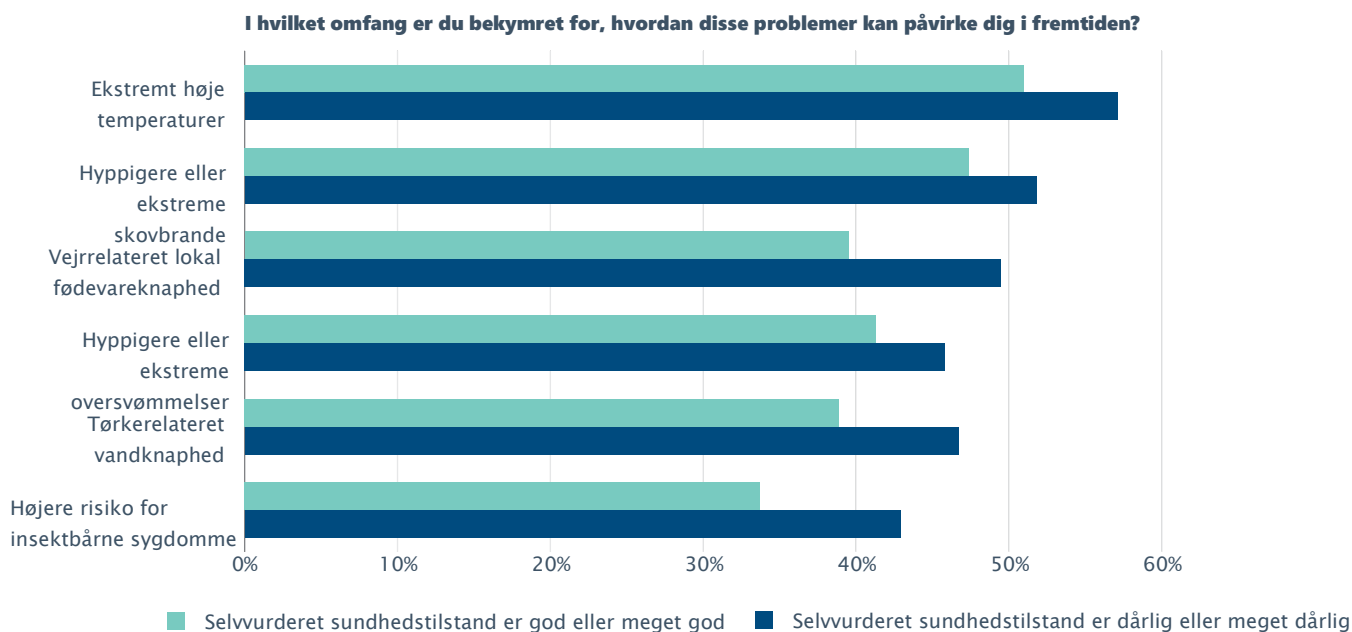
Sammenlignet med respondenter med god eller meget god selvvurderet sundhed var personer med dårligere selvvurderet sundhed generelt mere tilbøjelige til at rapportere, at de havde oplevet klimapåvirkninger i løbet af de seneste 5 år (figur 5.10), og til at give udtryk for, at de var meget eller helt bekymrede over klimapåvirkningerne i fremtiden (figur 5.11).

Figur 5.10 Procentdel af respondenter, der oplevede klimapåvirkninger i deres område, efter selv vurderet sundhedsstatus

Kilde: EEA baseret på Eurofound, 2025.

Figur 5.11 Procentdel af respondenterne, der er bekymrede over fremtidige klimapåvirkninger, opdelt efter selv vurderet sundhedsstatus

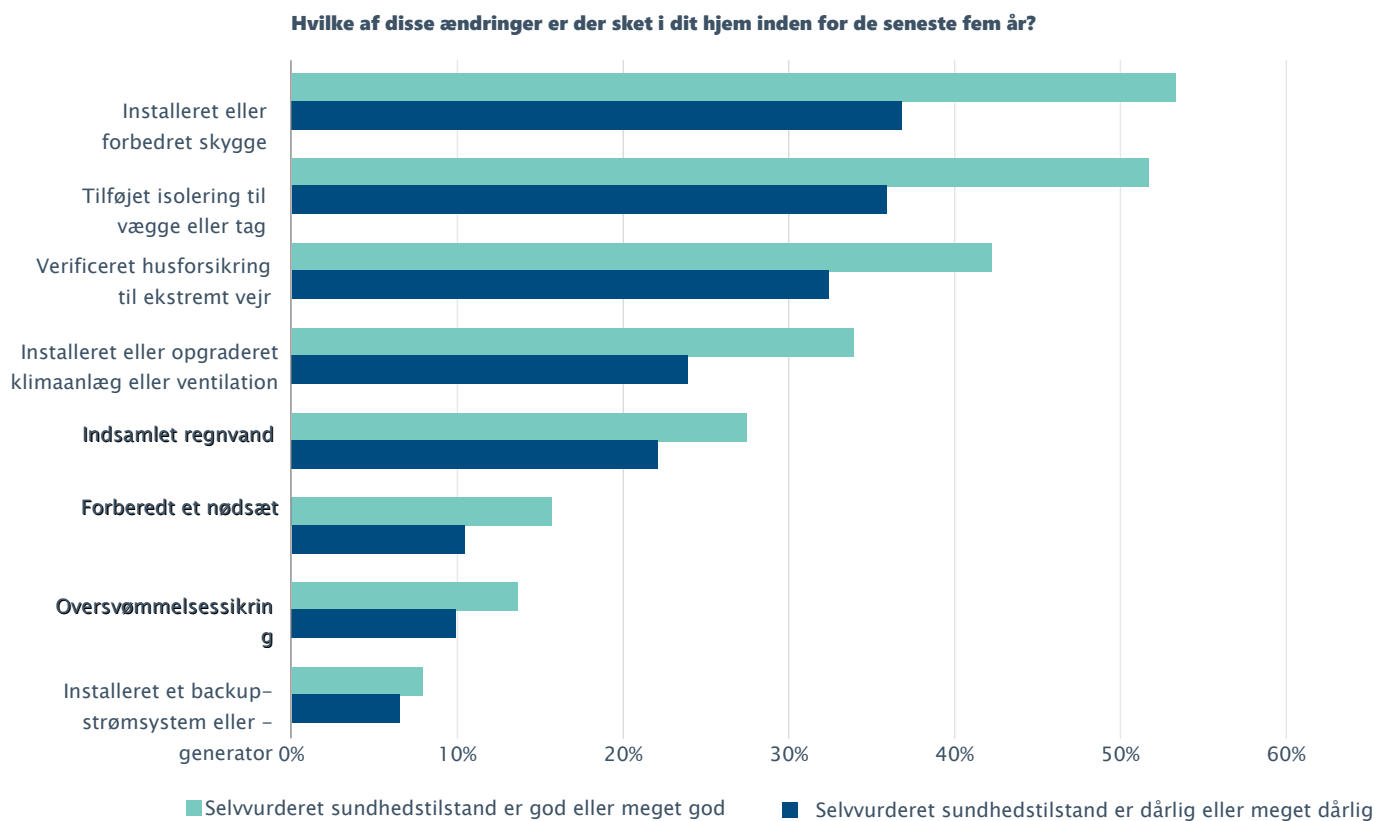
Kilde: EEA baseret på Eurofound, 2025.

Desuden rapporterede en lavere procentdel af respondenter med dårligere selvvrurderet sundhed, at de både havde foranstaltninger til modstandsdygtighed på husstandsniveau og opfattede myndighedsstyrede foranstaltninger på deres område (figur 5.12 og figur 5.13). Mennesker med allerede eksisterende sundhedsforhold er blandt dem, der er mest tilbøjelige til at blive påvirket af varme og andre ekstreme vejrforhold (WHO Europe, 2021; EEA, 2025b). Hvis der er færre foranstaltninger til modstandsdygtighed over for klimaændringer til rådighed for personer med dårligt helbred, kan det forværre risiciene for denne gruppe.

Dårlig sundhed kan reducere en persons evne til at arbejde og dermed mindske prisoverkommeligheden af foranstaltninger til modstandsdygtighed over for klimaændringer på husstandsniveau. Dobbelt så høj en procentdel af personer med selvvrurderet meget dårligt eller dårligt helbred (55,2 %) rapporterede, at de ikke havde råd til at holde deres hjem tilstrækkeligt køligt om sommeren sammenlignet med dem, der vurderede deres helbred som meget godt eller godt (27,5 %).

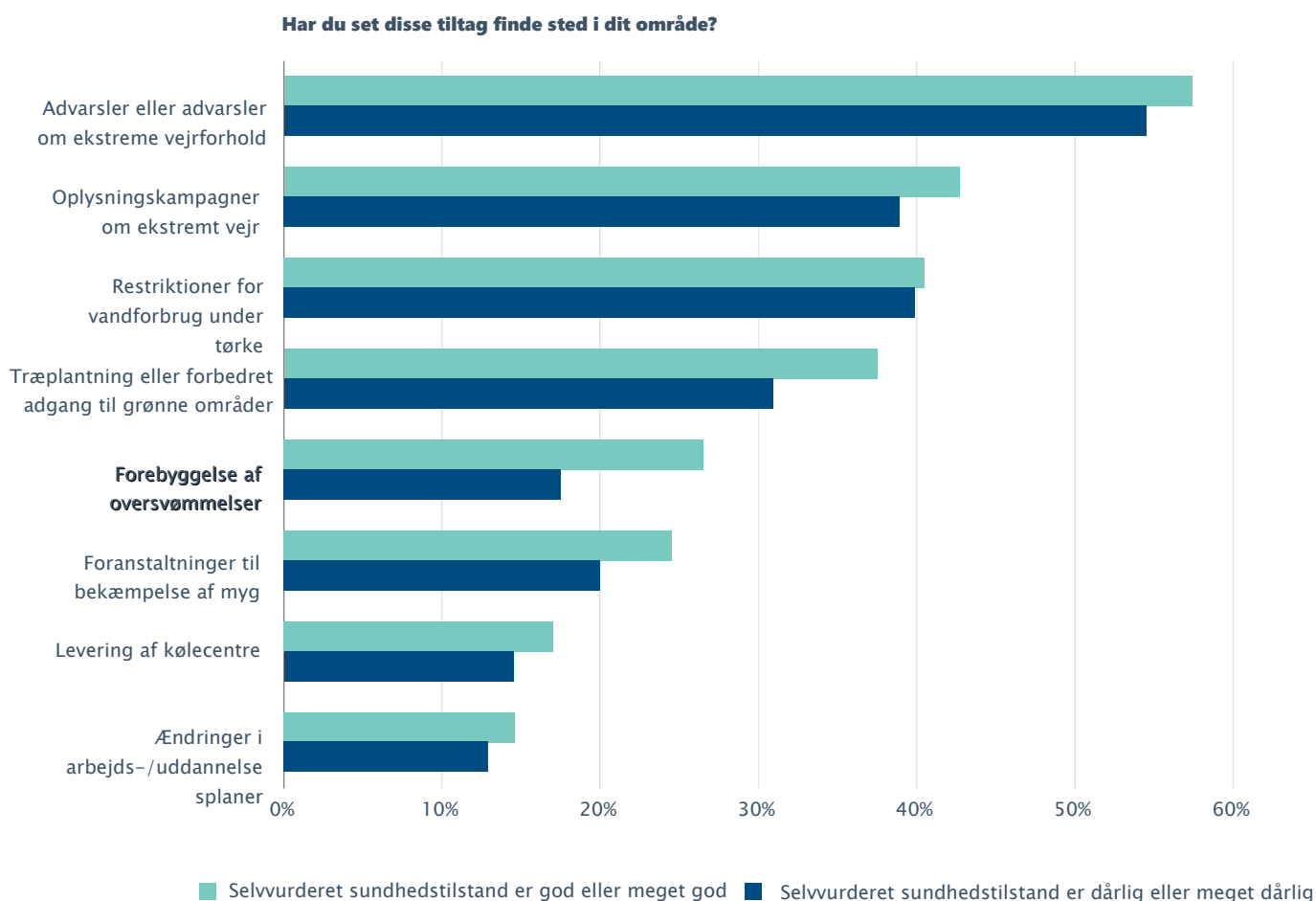
Personer med alvorlige sundhedsproblemer kan være hjemmegående i betydelige perioder og kan være særligt følsomme over for varme på grund af deres tilstand eller de typer medicin, de tager (WHO Europe, 2021). Det er vigtigt for dem at have en behagelig temperatur derhjemme. Alligevel sagde 54,9% af dem, der rapporterede, at de var alvorligt begrænsede i deres daglige aktiviteter på grund af fysiske eller psykiske problemer, sygdom og handicap, at de ikke havde råd til at holde deres hjem køligt om sommeren sammenlignet med 30,8% af dem, der rapporterede, at de ikke var begrænset af sådanne sundhedsproblemer. Det er derfor vigtigt at sikre, at alle har adgang til økonomisk overkommelig og bæredygtig køling i varme perioder, navnlig i betragtning af det hurtigt opvarmede klima.

Figur 5.12 Procentdel af respondenter, der rapporterer om foranstaltninger til modstandsdygtighed over for klimaændringer på husstandsniveau, opdelt efter selvvrurderet sundhedsstatus

Kilde: EEA baseret på Eurofound, 2025.

Figur 5.13 Procentdel af respondenter, der indberettede myndighedsstyrede foranstaltninger til modstandsdygtighed over for klimaændringer, efter selv vurderet sundhedsstatus

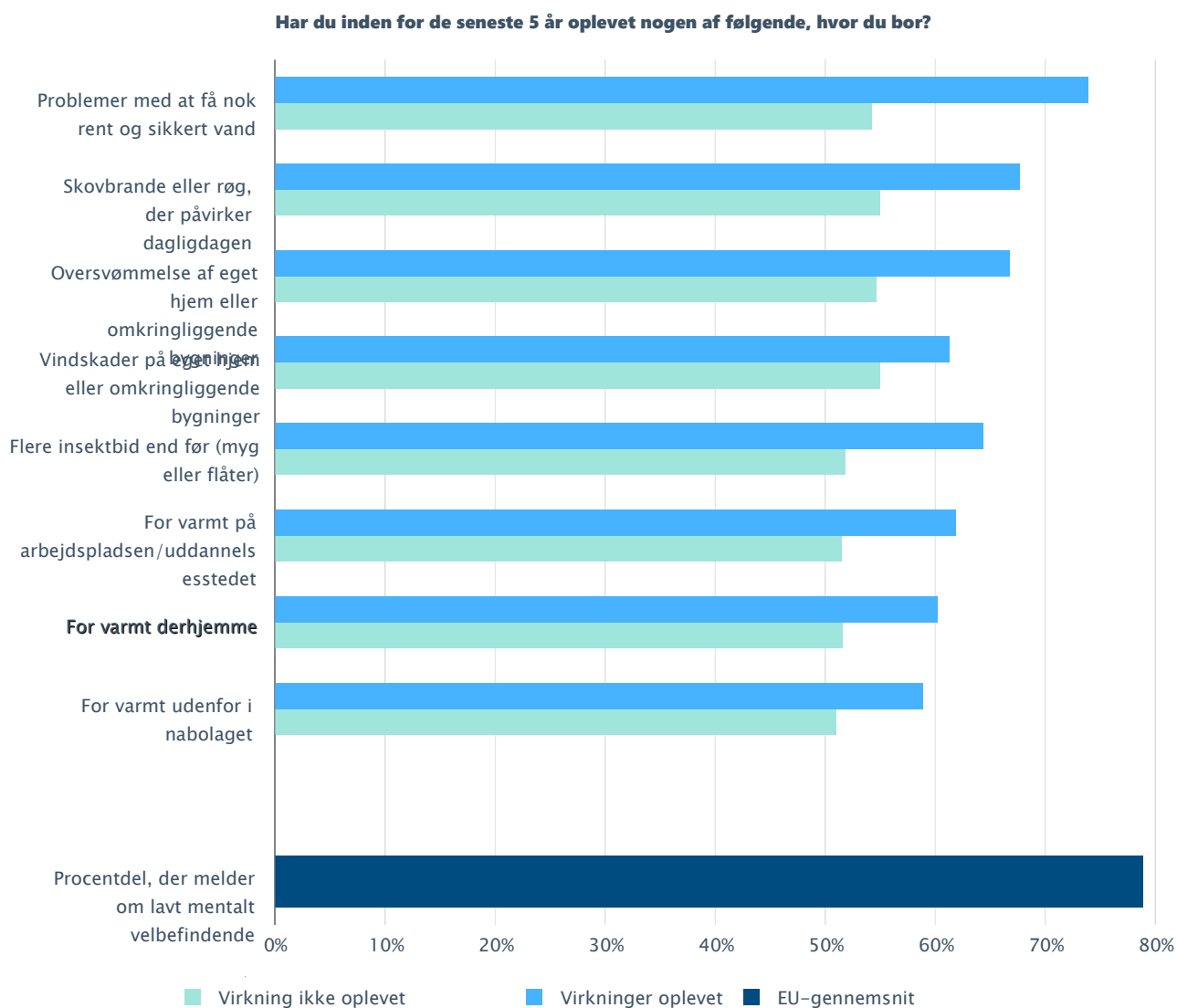
Kilde: EEA baseret på Eurofound, 2025.

For at måle samspillet mellem klimapåvirkninger og mental sundhed omfattede undersøgelsen spørgsmål fra WHO-5-instrumentet til måling af mental trivsel (WHO, 2024) ⁽⁴⁾. Resultaterne viser, at respondenter med dårlig mental sundhed var mere tilbøjelige end ikke at have oplevet klimaændringernes virkninger i deres område i de seneste 5 år (figur 5.14). Denne forskel er statistisk signifikant, når man kontrollerer for forhold som indkomst, beskæftigelsesstatus og husstandstype.

Yderligere statistisk analyse (regression) af undersøgelsesresultaterne viser, at tre eller flere af de anførte klimapåvirkninger i de seneste 5 år har en lignende forbindelse med dårlig mental trivsel som store livsstressorer som arbejdsløshed eller enlige forældre. Disse resultater bidrager til den voksende mængde dokumentation, der forbinder klimaændringer med negative mentale sundhedsresultater (f.eks. Det Europæiske Klima- og Sundhedsobservatorium, 2022), og understreger behovet for at indarbejde hensyn til mental sundhed i foranstaltninger og tiltag vedrørende modstandsdygtighed over for klimaændringer.

4 WHO definerer dårlig mental trivsel, når respondenterne scorer under 50 på WHO-5-spørgeskemaet, som består af fem spørgsmål. Dette fungerer som en indikation for den mulige forekomst af en mental sundhedstilstand (f.eks. depressiv lidelse) (WHO, 2024).

Figur 5.14 Procentdel af respondenter med dårlig selvrapporteret mental trivsel efter erfaring med klimapåvirkninger i deres område

6 Konklusioner og handlingsmuligheder

Resultaterne af den onlineundersøgelse, der rapporteres her, viser, at et flertal af respondenterne allerede har oplevet ekstreme vejrforhold og andre påvirkninger — enten forårsaget eller forværret af klimaændringerne. En stor procentdel af respondenterne var bekymrede over fremtidige klimapåvirkninger. Disse resultater er i overensstemmelse med andre europæiske undersøgelser (EIB, 2024, Kommissionen, 2025a). Det nuværende niveau, hvor der gennemføres foranstaltninger til modstandsdygtighed over for klimaændringer, som rapporteret af respondenterne — både på husstands niveau og i deres kvarterer — svarer imidlertid ikke til det interventionsniveau, der kræves på grundlag af levet erfaring og fremtidige bekymringer.

Disse resultater støtter fokus på modstandsdygtighed over for klimaændringer i europæisk politik og opfordrer til en større indsats for at tilpasse sig klimaændringerne sammen med den stærke dagsorden for modvirkning af klimaændringer, der allerede er på plads for at beskytte den europæiske befolknings velstand og trivsel. I de følgende afsnit fremhæves spørgsmål, der kan være relevante for igangværende politiske drøftelser.

6.1 Behov for bred implementering af tilpasningsløsninger

Resultaterne af denne undersøgelse afspejler resultatet af EUCRA: Samfundsberedskabet er fortsat lavt, da gennemførelsen af politikker halter betydeligt bagefter de hurtigt stigende risikoniveauer (EEA, 2024a). Det er derfor afgørende at flytte tilpasningsindsatsen i hele Europa fra planlægning til gennemførelse.

Ifølge respondenternes opfattelse er de "ikke-infrastrukturbaserede" modstandsdygtighedsforanstaltninger, der i øjeblikket leveres af offentlige myndigheder — tidlige advarsler og varslinger, oplysningskampagner og begrænsninger af vandforbruget under tørke — de mest almindelige af alle de foranstaltninger, der er anført i undersøgelsen.

Selv om disse foranstaltninger helt sikkert er nødvendige og effektive, er det også vigtigt at intensivere indsatsen for at forebygge klimapåvirkninger (jf. tabel 1.1). Der er behov for en bred gennemførelse af infrastrukturelle klimatilpasningsforanstaltninger såsom naturbaserede løsninger (f.eks. grønne byer) og regnvandsforvaltning.

Aktioner som disse hører normalt under de subnationale eller lokale myndigheders kompetence, men langt de fleste lokale myndigheder mangler midler til at gennemføre tilpasningsplaner (Venner et al., 2025). Det er derfor vigtigt at sikre, at der er tilpasningsmidler til rådighed på lokalt plan.

Respondenter, der boede uden for byerne, var mindre tilbøjelige til at rapportere, at de havde set tilpasningsforanstaltninger gennemført i deres område. Selv om mange store byer har været forkæmpere for tilpasningstiltag i Europa i de sidste par årtier (EEA, 2024b), er det også vigtigt at iværksætte tilpasningstiltag i mindre kommuner og landdistrikter.

Ifølge en nylig undersøgelse rapporterer byer i forhold til store byer oftere om manglende politisk støtte, mangler i personalets kapacitet til at identificere finansieringsmuligheder og vanskeligheder med at opfylde betingelserne og kravene i forbindelse med forskellige kilder til tilpasningsfinansiering, herunder fra EU-institutioner og -programmer. De har derfor færre midler til rådighed til klimatilpasningstiltag og -processer (Venner et al., 2025). Derfor er yderligere støtte vigtig på lokalt plan som "grundlaget for tilpasning" (Kommissionen, 2021). Den europæiske klimatilpasningsplatform, Climate-ADAPT, giver oplysninger om forskellige [klimatilpasningsmuligheder](#) og præsenterer [casestudier](#) om gennemførelsen heraf.

6.2 Håndtering af varme som den mest udbredte risiko for sundhed og velvære

EUCRA (EEA, 2024a) identificerer varme som en kritisk risiko for menneskers sundhed. Den høje procentdel af respondenter i denne undersøgelse, der havde oplevet overdreven varme, kræver en hurtig indsats for at løse problemet. Det er

navnlig afgørende at tackle høje temperaturer i folks hjem for at forebygge dødelighed og dårligt helbred som følge af høje temperaturer hver sommer (Janoš et al., 2025). Dette kan gøres ved at integrere klimatilpasningsforanstaltninger og modvirkningsstrategier i byggestandarder og -praksis i form af tekniske specifikationer, koder og sikkerhedsforanstaltninger (JRC, 2025).

Det er nødvendigt at gøre bæredygtig køling tilgængelig og økonomisk overkommelig for alle borgere i et Europa i hurtig opvarmning. Næsten to tredjedele af de mindst velhavende respondenter i denne undersøgelse rapporterede, at de ikke havde råd til at holde deres hjem tilstrækkeligt køligt om sommeren. Dette understreger det presserende behov for at sikre, at køling er økonomisk overkommelig for de laveste indkomstgrupper. Nøgleelementerne i en bæredygtig kølestrategi omfatter:

- fremme af fjernkøling
- prioritering af investeringer i passive køleteknikker
- at anvende aktive kølesystemer rationelt og moderat
- udvikling af lavenergikølesystemer, der er egnede til fremtidige varmere klimaer (EEA, 2022c).

6.3 Tilskyndelse til modstandsdygtighed på husstandsniveau

At øge tilgængeligheden og prisoverkommeligheden af foranstaltninger på husstandsniveau som supplement til myndighedsstyrede foranstaltninger er et andet område, som de politiske beslutningstagere kan undersøge yderligere for at forbedre det europæiske samfunds modstandsdygtighed over for klimæændringer. Ifølge EIB (2024) føler 71 % af europæerne, at de er informeret om, hvad de kan gøre for at tilpasse deres hjem og livsstil effektivt. Et flertal (60 %) er imidlertid uvidende om offentlige tilskud eller finansielle incitamenter til at støtte deres indsats — enten fordi sådanne incitamenter ikke er tilgængelige, eller fordi oplysningerne om dem er dårligt fordelt.

I undersøgelsen viste lejere — i øjeblikket 31 % af EU's befolkning (Eurostat, 2024) — sig at være en mindre forberedt gruppe sammenlignet med boligejere. Lejere i både private og sociale boliger bør således tages i betragtning i forbindelse med foranstaltninger, der tager sigte på at tilpasse folks boliger. Eksempler på relevante foranstaltninger vil være delvis eller fuld støtte, tilskud eller lån til at støtte boligejere og lejere i at investere i foranstaltninger til modstandsdygtighed over for klimæændringer (EEA, 2025b).

6.4 Beskyttelse af sårbare grupper

Ud over lavindkomstgrupper og lejere peger undersøgelsesresultaterne på betydningen af at tage hensyn til andre sårbare grupper i tilpasningsforanstaltninger. Navnlig er de unges trivsel på spil, da de vil leve under hidtil usete klimæændringer. Tidligere undersøgelser viser, at mange unge oplever klimaangst (Hickman et al., 2021), og dette understøttes af den høje procentdel af unge respondenter i denne undersøgelse (16-29 år), der er bekymrede over fremtidige klimapåvirkninger.

En høj procentdel af respondenter med selv vurderet dårlig sundhed rapporterede, at de havde oplevet klimapåvirkninger kombineret med færre modstandsdygtighedsforanstaltninger på husstandsniveau. Dette viser, at der er behov for at fokusere på at beskytte menneskers sundhed mod klimapåvirkninger, herunder trivsel for personer med allerede eksisterende sundhedsforhold.

Specifikt med hensyn til mental sundhed under det ændrede klima tyder resultaterne af undersøgelsen på en sammenhæng mellem at opleve flere ekstreme vejrforhold og dårlig mental sundhed. Dette kræver, at målrettede strategier for mental sundhed i langt højere grad end hidtil integreres i politikker og foranstaltninger, der er relevante for klimatilpasning og sundhed (jf. Det Europæiske Klima- og Sundhedsobservatorium, 2022; Stewart-Ruano et al., 2025).

Uden en hurtig indsats for at beskytte EU's mest sårbare borgere vil klimapåvirkningerne sandsynligvis forværre menneskers sundhed yderligere. Både civilsamfundsaktører og nogle EU-medlemsstater har for nylig opfordret til den europæiske klima- og sundhedsstrategi (EuroHealthNet, 2025, Rådet for Den

6 Konklusioner og handlingsmuligheder

Europæiske Union, 2025). Dette understreger behovet for at handle og betydningen af EU som et koordinerende organ på klima- og sundhedsområdet.

Det kan konkluderes, at det er nødvendigt at intensivere indsatsen på europæisk, nationalt og subnationalt plan for yderligere at øge både husstands- og myndighedsstyret modstandsdygtighed for at holde trit med klimændringerne. Dette kræver en systemisk indsats i forskellige sektorer, fra boliger og bebyggede omgivelser over finansiering og forsikring til folkesundhed.

Forkortelser

EØS	Det Europæiske Miljøagentur
EIB	Den Europæiske Investeringsbank
EUCRA	Europæisk klimarisikovurdering
EU	Den Europæiske Union
Eurofound	Det Europæiske Institut til Forbedring af Leve- og Arbejdsvilkårene

Henvisninger

- Rådet for Den Europæiske Union, 2025, "AOB for samlingen i EPSCO-Rådet (sundhed) den 2. december 2025: EU-strategien for klima og sundhed" (<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-15753-2025-INIT/en/pdf#:~:text=LIFE.5-,EN,a%20low-carbon%20economy.2>) tilgået den 11. december 2025.
- Diakakis, M., et al., 2022, "Public Perceptions of Flood and Extreme Weather Early Warnings in Greece", *bæredygtighed*, 14 (16), s. 10199 (<https://doi.org/10.3390/su141610199>).
- Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget — Opbygning af et klimarobust Europa — den nye EU-strategi for tilpasning til klimaændringer (COM(2021) 82 final) (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM:2021:82:FIN>) tilgået den 11. december 2025.
- Kommissionen, 2024, Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget Håndtering af klimarisici — beskyttelse af mennesker og velstand (COM(2024) 91 final) (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52024DC0091>), tilgået den 11. december 2025.
- Kommissionen, 2025a, "Særlig Eurobarometerundersøgelse 565. Klimaændringer" (<https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/3472>) tilgået den 11. december 2025.
- Kommissionen, 2025a, Fælles meddelelse til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om strategien for en europæisk beredskabsunion (JOIN(2025) 130 final) (<https://webgate.ec.europa.eu/circabc-ewpp/d/d/workspace/SpacesStore/b81316ab-a513-49a1-b520-b6a6e0de6986/download>) tilgået den 11. december 2025.
- Kommissionen, 2025b, Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om Unionens forebyggelses-, beredskabs- og indsatsplan for sundhedskriser (COM(2025) 745 final) (https://health.ec.europa.eu/document/download/30e8929a-3644-4049-a75f-9158345884c9_da?filename=security_com_2025-745_act_en.pdf), tilgået den 11. december 2025.
- ECDC, 2021, *Organisation of vector surveillance and control in Europe* (<https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/organisation-vector-surveillance-and-control-europe>), tilgået den 19. december 2025.
- ECDC, 2023, 'Culex pipiens group — aktuel kendt udbredelse: Oktober 2023' (<https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/culex-pipiens-group-current-known-distribution-october-2023>) tilgået den 11. december 2025.
- ECDC, 2025, 'Aedes invasive myg — nuværende kendt udbredelse: Juni 2025' (<https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/aedes-invasive-mosquitoes-current-known-distribution-june-2025>) tilgået den 11. december 2025.
- EEA, 2017, *Climate change adaptation and disaster risk reduction in Europe*, EEA Report No 15/2017 (<https://www.eea.europa.eu/en/analysis/publications/climate-change-adaptation-and-disaster>), tilgået den 11. december 2025.
- EEA, 2020, *Tilpasning af byerne i Europa: hvordan byer reagerer på klimaændringer*, EEA-rapport nr. 12/2020 (<https://www.eea.europa.eu/publications/urban-adaptation-in-europe>), tilgået den 11. december 2025.
- EEA, 2022a, *Klimaændringer som en trussel mod sundhed og trivsel i Europa: fokus på varme og smitsomme sygdomme*, EEA-rapport nr. 7/2022 (<https://www.eea.europa.eu/publications/climate-change-impacts-on-health>), der blev tilgået den 11. december 2025.

EEA, 2022b, *Mod "retfærdig modstandsdygtighed": ingen lades i stikken i forbindelse med tilpasningen til klimaændringer*, EEA briefing (<https://www.eea.europa.eu/en/analysis/publications/towards-just-resilience-leaving-no-one-behind-when-adapting-to-climate-change>) tilgået den 11. december 2025.

EEA, 2022c, *Bæredygtig køling af bygninger i Europa: undersøgelse af forbindelserne mellem modvirkning af og tilpasning til klimaændringer og deres sociale virkninger*, EEA briefing (<https://www.eea.europa.eu/en/analysis/publications/cooling-buildings-sustainably-in-europe-exploring-the-links-between-climate-change-mitigation-and-adaptation-and-their-social-impacts>), der blev tilgået den 11. december 2025.

EEA, 2024a, *European Climate Risk Assessment*, EEA-rapport nr. 01/2024 (<https://www.eea.europa.eu/en/analysis/publications/european-climate-risk-assessment>), tilgået den 11. december 2025.

EEA, 2024b, *Tilpasning af byerne i Europa: Hvad virker?*, EEA-rapport nr. 14/2023 (<https://www.eea.europa.eu/publications/urban-adaptation-in-europe-what-works>), der blev tilgået den 11. december 2025.

EEA, 2024c, *Varmens indvirkning på sundheden: overvågning og beredskab i Europa*, EEA-briefing (<https://www.eea.europa.eu/en/analysis/publications/the-impacts-of-heat-on-health>), tilgået den 11. december 2025.

EEA, 2025a, *Fra tilpasningsplanlægning til handling: Insights into progress and challenges across Europe*, EEA briefing (<https://www.eea.europa.eu/en/analysis/publications/from-adaptation-planning-to-action>), der blev tilgået den 11. december 2025.

Det Europæiske Miljøagentur, 2025b, *Social retfærdighed i forbindelse med forberedelserne på klimaændringer: hvordan retfærdig modstandsdygtighed kan gavne lokalsamfund i hele Europa*, EEA-rapport nr. 04/2025 (<https://www.eea.europa.eu/en/analysis/publications/social-fairness-in-preparing-for-climate-change-how-resilience-can-benefit-communities-across-europe>), der blev tilgået den 12. december 2025.

EEA, 2025c, "Economic losses from weather- and climate-related extremes in Europe", EEA-indikator (<https://www.eea.europa.eu/en/analysis/indicators/economic-losses-from-climate-related>), der blev tilgået den 12. december 2025.

EEA, 2025d, 'Område og befolkning, der i mindst en fjerdedel af året er berørt af vandknaphed i EU, målt ved vandudnyttelsesindekset plus', EEA Chart (<https://www.eea.europa.eu/en/analysis/indicators/use-of-freshwater-resources-in-europe-1-1764323013/area-and-population-affected-during?activeTab=265e2bee-7de3-46e8-b6ee-76005f3f434f>), tilgået den 12. december 2025.

EIB, 2024, '94 % af europæerne støtter foranstaltninger til tilpasning til klimaændringer ifølge EIB's undersøgelse' (<https://www.eib.org/en/press/all/2024-406-94-of-europeans-support-measures-to-adapt-to-climate-change-according-to-eib-survey>) tilgået den 12. december 2025.

Eurofound, 2024, 'WHO-5 average scores and proportions of people at risk of depression by age group, EU27, 2020–2023' (<https://www.eurofound.europa.eu/en/surveys-and-data/data-catalogue/who-5-average-scores-and-proportions-people-risk-depression-age-group-eu27-2020-2023>), tilgået den 12. december 2025.

Eurofound, 2025, *Living and Working in the EU e-survey* (<https://www.eurofound.europa.eu/en/surveys-and-data/surveys/living-and-working-in-the-eu-e-survey>), tilgået den 12. december 2025.

EuroHealthNet, 2025, "En hurtig opfordring til en EU-strategi for klima og sundhed", pressemeddelelse (<https://eurohealthnet.eu/publication/an-urgent-call-for-an-eu-strategy-on-climate-and-health/>), tilgået den 12. december 2025.

Det Europæiske Klima- og Sundhedsobservatorium, 2022, *Klimaændringer og sundhed: oversigt over nationale politikker i Europa* (<https://climate-adapt.eea.europa.eu/en/observatorium/policy/national-policies/status-national-policies>) tilgået den 19. december 2025.

Den Europæiske Tilsynsmyndighed for Forsikrings- og Arbejdsmarkedspensionsordninger, 2024, *The dashboard on insurance protection gap for natural disasters in a nutshell*

(https://www.eiopa.europa.eu/document/download/bbdc653b-e335-41f0-8293-0d8280a09855_en?filename=EIOPA-BoS-24-473_Dashboard%20on%20insurance%20protection%20gap%20for%20natural%20catastrophes%20in%20a%20nutshell%20-%202024%20version.pdf), tilgået den 12. december 2025.

Europa-Parlamentet, 2024, *Politiske instrumenter til bekæmpelse af sociale uligheder i forbindelse med klimændringer: studie i fokus*

([https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/IPOL_STU\(2023\)740081](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/IPOL_STU(2023)740081)) tilgået den 12. december 2025.

Eurostat, 2023, "EU statistics on income and living conditions", Microdata

(<https://ec.europa.eu/eurostat/web/microdata/european-union-statistics-on-income-and-living-conditions>), tilgået den 11. december 2025.

Eurostat, 2024, *Housing in Europe* — 2024-udgaven

(<https://ec.europa.eu/eurostat/web/interactive-publications/housing-2024>), tilgået den 12. december 2025.

Hickman, C., et al., 2021, "Climate anxiety in children and young people and their beliefs about government responses to climate change: en global undersøgelse", *The Lancet Planetary Health*, 5(12) E863-E873 ([https://doi.org/10.1016/S2542-5196\(21\)00278-3](https://doi.org/10.1016/S2542-5196(21)00278-3)).

Janoš, T., et al., 2025, "Heat-related mortality in Europe during 2024 and health emergency forecasting to reduce preventable deaths", *Nature Medicine* (<https://doi.org/10.1038/s41591-025-03954-7>).

JRC, 2017, *Overvindelse af den opdeltede incitamentsbarriere i byggesektoren:*

Frigørelse af energieffektivitetspotentialet i udlejnings- og amp; flerfamiliesektorerne, JRC's tekniske rapport nr. JRC101251 (<https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC101251>), tilgået den 12. december 2025.

JRC, 2025, "Tilpasning til klimændringer: Standarder og strategier for bebyggede omgivelser" (<https://eurocodes.jrc.ec.europa.eu/news/climate-change-adaptation-standards-and-strategies-built-environment>) tilgået den 12. december 2025.

Martinez, G., et al., 2025, "Folkecentreret køling: beskyttelse af sundheden mod farlig varme fra mennesket til planeten", *International Journal of Biometeorology*, 69, s. 2141-2156 (<https://doi.org/10.1007/s00484-025-02952-1>).

Stewart-Ruano, A., et al., 2025, "A Critical Gap in Addressing Mental Health in Heat-Health Action Plans Worldwide", *aktuelle miljø sundhedsrapporter*, 12(23) (<https://doi.org/10.1007/s40572-025-00486-7>).

Tesselaar, M., et al., 2020, "Regional inequalities in flood insurance affordable and uptake under climate change", *bæredygtighed*, 12(20), 8734 (<https://doi.org/10.3390/su12208734>).

Titko, M., et al., 2021, "Population Preparedness for Disasters and Extreme Weather Events as a Predictor of Building a Resilient Society: Den Slovakiske Republik", *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 18 (5), s. 2311 (<https://doi.org/10.3390/ijerph18052311>).

van Daalen, K., et al., 2024, "The 2024 Europe Report of the Lancet Countdown on Health and Climate Change: hidtil uset opvarmning kræver en hidtil uset indsats", *The Lancet Public Health*, 9 (7) s. e495-522 ([https://doi.org/10.1016/S2468-2667\(24\)00055-0](https://doi.org/10.1016/S2468-2667(24)00055-0)).

Venner, K., et al., 2025, "Hvem leder, hvem halter? Uligheder mellem byer i europæisk finansiering og finansiering af klimatilpasning", *miljø forskningsbreve*, 20 (7), s. 074061 (<https://iopscience.iop.org/article/10.1088/1748-9326/adde71>).

WHO, 2024, *Verdenssundhedsorganisationens fem velfærdsindeks (WHO-5)*

(<https://www.who.int/publications/m/item/WHO-UCN-MSD-MHE-2024.01>) tilgået den 12. december 2025.

WHO Europe, 2021, *Varme og sundhed i WHO's europæiske region: opdateret dokumentation for effektiv forebyggelse* (<https://www.who.int/europe/publications/i/item/9789289055406>) tilgået den 12. december 2025.

World Weather Attribution, 2024, "Klimaændringer og høj eksponering øgede omkostninger og forstyrrelser af liv og levebrød som følge af oversvømmelser i forbindelse med usædvanligt kraftige regnskyl i Centraleuropa" (<https://www.worldweatherattribution.org/climate-change-and-high-exposure-increased-costs-and-disruption-to-lives-and-livelihoods-from-flooding-associated-with-exceptionally-heavy-rainfall-in-central-europe/>) tilgået den 12. december 2025.

Zhang, L., et al., 2025, 'Boliger og husholdningers sårbarhed over for overophedning om sommeren: A latent classification for England', *Energy Research & Social Science*, 125, s. 104126 (<https://doi.org/10.1016/j.erss.2025.104126>).

Bilag 1 Spørgsmål om leve- og arbejdsvilkår i EU's e-undersøgelse 2025 analyseret i rapporten

I de sidste 5 år, har du oplevet nogen af følgende, hvor du bor?

- For varmt i dit hjem
- For varmt på din arbejdsplads/uddannelsessted
- For varmt, når du er udenfor i dit nabolag
- Dit hus eller andre bygninger omkring dig bliver oversvømmet
- Dit hus eller andre bygninger omkring dig bliver beskadiget af vinden
- Skovbrande eller deres røg påvirker dit daglige liv
- Flere insektbid end før (myg eller flåter)
- Problemer med at få nok sikkert og rent vand

Svarmuligheder: Ja Nej. Ved det ikke; Foretrækker ikke at svare

I hvilket omfang er du bekymret for, hvordan disse problemer kan påvirke dig i fremtiden?

- Ekstremt høje temperaturer forstyrrer hverdagen og trivslen
- Hyppigere eller mere ekstreme oversvømmelser
- Hyppigere eller mere ekstreme skovbrande
- Højere sandsynlighed for at få sygdomme fra myg eller flåtbid
- Reduceret adgang til rent vand til daglig brug på grund af tørke
- Begrænset adgang til lokale og sæsonbestemte fødevarer på grund af vejret, der påvirker afgrøderne

Svarmuligheder: Meget bekymret; Meget bekymret; Moderat berørt; Lidt bekymret; Slet ikke berørt; Ved det ikke; Foretrækker ikke at svare

Hvilke af disse ændringer er der sket i dit hjem inden for de seneste fem år?

- Tilføjet isolering til vægge eller tag
- Installeret eller opgraderet aircondition eller ventilation
- Installeret eller forbedret skygge
- Oversvømmelsessikring (f.eks. forbedret dræning, oversvømmelsesbarrierer)
- Indsamlet regnvand til brug i hjemmet/haven
- Installeret et backup-strømsystem eller -generator
- Udarbejdelse af et nødsæt
- Sikret boligforsikring dækker ekstreme vejrforhold

Svarmuligheder: Ja, gjort i de sidste 5 år; Allerede på plads (herunder funktioner i nye bygninger); Nej, ikke på plads Ved det ikke; Foretrækker ikke at svare

Har du set disse tiltag finde sted i dit område?

- Advarsler eller advarsler om hedeølger eller andre ekstreme vejrforhold (via SMS-beskeder til mobiltelefon, telefonopkald, i medierne)
- Oplysningskampagner om risici og foranstaltninger, der skal træffes i tilfælde af ekstremt vejr

- Flere træer, der plantes, eller forbedret adgang til grønne områder (f.eks. parker)
- Tilvejebringelse af kølecentre (dvs. offentlige bygninger med aircondition)
- Ændringer i arbejds-/uddannelsesplaner for at undgå aktiviteter i de varmeste timer eller dage
- Forebyggelse af oversvømmelser (f.eks. diger eller damme til regnvand)
- Begrænsninger af vandforbruget under tørke
- Kontrolforanstaltninger for myg (f.eks. sprøjtning/fumigating)

Svarmuligheder: Ja Nej. Ved det ikke; Foretrækker ikke at svare

Har din husstand råd til følgende?

- Hold hjemmet tilstrækkeligt køligt om sommeren

Svarmuligheder: Ja Nej. Ved det ikke; Foretrækker ikke at svare

Det Europæiske Miljøagentur, Eurofound

Overophedet og undertilberedt: Europæernes erfaringer med at leve med klimaændringer

2026 — 48 s. — 21 x 29,7 cm

ISBN: 978-92-9480-755-7

doi: 10.2800/6087030

EEA-rapport nr. 01/2026

Kontakt til EU

Personligt

I hele EU findes der hundredvis af Europe Direct-informationscentre. Du kan finde adressen på det nærmeste center på: https://european-union.europa.eu/contact-eu_en

På telefonen eller via e-mail

Europe Direct er en tjeneste, der besvarer dine spørgsmål om Den Europæiske Union. Du kan kontakte denne tjeneste: af freephone: 00 800 6 7 8 9 10 11 (visse operatører kan opkræve betaling for disse opkald) eller på følgende standardnummer: +32 22 99 96 96 eller pr. e-mail: https://european-union.europa.eu/contact-eu_en

Find oplysninger om EU

Online

Oplysninger om Den Europæiske Union på alle EU's officielle sprog findes på Europa-webstedet: https://european-union.europa.eu/index_en

EU-publikationer

Du kan downloade eller bestille gratis og prissatte EU-publikationer på: <https://op.europa.eu/da/web/general-publications/publications>.

Du kan få flere eksemplarer af gratis publikationer ved at kontakte Europe Direct eller dit lokale informationscenter (se https://european-union.europa.eu/contact-eu_en).